

**Conf. univ. dr. Vasile Nemeș**

Universitatea „Nicolae Titulescu”, București

# **Drept comercial**

Ediția a 6-a, revizuită și adăugită



Editura  
**Hamangiu**

# CUPRINS

<b>CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE PRIVIND DREPTUL COMERCIAL</b>	<b>1</b>
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și obiectul dreptului comercial</i>	1
§1. Noțiunea dreptului comercial	1
§2. Obiectul dreptului comercial	2
2.1. Noțiune	2
2.2. Obiectul dreptului comercial în actuala reglementare	3
<i>Secțiunea a 2-a. Autonomia dreptului comercial</i>	5
§1. Noțiuni introductive	5
§2. Argumentele în favoarea unității dreptului privat	5
§3. Argumentele în favoarea autonomiei dreptului comercial	6
3.1. Enumerare	6
3.2. Autonomia dreptului comercial în actuala reglementare	7
3.3. Dreptul comercial ca subramură de drept și ca disciplină juridică	8
<i>Secțiunea a 3-a. Corelația dreptului comercial cu alte ramuri de drept</i>	11
§1. Precizări prealabile	11
§2. Corelația dreptului comercial cu dreptul civil	11
§3. Corelația dreptului comercial cu dreptul procesual civil	12
§4. Corelația dreptului comercial cu dreptul comerțului internațional	12
§5. Corelația dreptului comercial cu dreptul administrativ	12
§6. Corelația dreptului comercial cu dreptul fiscal	13
§7. Corelația dreptului comercial cu dreptul penal	13
<i>Secțiunea a 4-a. Izvoarele dreptului comercial</i>	13
<b>CAPITOLUL II. ÎNȚEPRINDEREA COMERCIALĂ – FORMĂ JURIDICĂ A DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII COMERCIALE</b>	<b>16</b>
<i>Secțiunea 1. Câteva aspecte privind actele și faptele comerciale în reglementarea Codului comercial</i>	16
<i>Secțiunea a 2-a. Întreprinderea – principala formă a desfășurării activității comerciale</i>	18
§1. Întreprinderea comercială	21
§2. Întreprinderea civilă (necomercială)	22
<b>CAPITOLUL III. PROFESIONIȘTII COMERCIANȚI, TITULARI AI ÎNȚEPRINDERILOR COMERCIALE</b>	<b>24</b>
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de profesionist comerciant</i>	24
§1. Specificul noțiunii de comerciant	24
§2. Interesul practic al noțiunii de profesionist comerciant	26
<i>Secțiunea a 2-a. Categoriile de profesioniști comercianți</i>	26
§1. Comercianții persoane fizice – profesioniști, titulari ai unor întreprinderi comerciale	27
1.1. Regimul juridic al activității desfășurate de către profesioniștii comercianți persoane fizice	28

1.2. Formele de desfășurare a activității economice de către persoanele fizice	28
1.2.1. Persoana fizică autorizată	28
1.2.2. Persoana fizică, titulară a unei întreprinderi individuale	31
1.2.3. Persoana fizică în calitate de membru al unei întreprinderi familiale	34
1.3. Condițiile desfășurării activității comerciale de către persoanele fizice	36
1.3.1. Capacitatea	36
1.3.2. Sediul profesional	37
1.3.3. Înregistrarea și autorizarea	38
1.3.4. Ținerea contabilității	38
§2. Comercianții persoane juridice – profesioniști, titulari ai unor întreprinderi comerciale	38
2.1. Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990	39
2.2. Regiile autonome	39
2.3. Societățile cooperative	39
2.4. Cooperativele agricole	40
2.5. Cooperativele de credit	40
2.6. Grupurile de interes economic	41
2.7. Societățile europene	41
2.8. Societățile cooperative europene	41
<i>Secțiunea a 3-a. Restricțiile privind desfășurarea activității comerciale</i>	42
§1. Incompatibilități	42
§2. Decăderi și interdicții	43
§3. Licențe	43
§4. Avize și acorduri	44
<i>Secțiunea a 4-a. Obligațiile comercianților</i>	44
§1. Publicitatea prin registrul comerțului	44
1.1. Noțiune și reglementare	44
1.2. Unele aspecte privind organizarea și funcționarea registrului comerțului	45
1.3. Oficiile registrului comerțului	46
1.4. Sistemul de interconectare a registrelor comerțului din statele membre ale Uniunii Europene	46
1.5. Scopul publicității prin registrul comerțului	47
1.6. Caracterul de serviciu public al registrului comerțului	48
1.7. Categoriile de comercianți supuși obligației de publicitate prin registrul comerțului	48
1.8. Înregistrarea și autorizarea funcționării comercianților	49
1.8.1. Înregistrarea profesioniștilor comercianți persoane fizice	50
1.8.2. Înmatricularea profesioniștilor persoane juridice	50
1.9. Soluționarea cererii privind înregistrarea în registrul comerțului	51
1.10. Autorizarea funcționării profesioniștilor comercianți	52
1.11. Atribuirea codului unic de înregistrare și înregistrarea fiscală a profesioniștilor care au obligația înregistrării în registrul comerțului	53

1.12. Înregistrarea mențiunilor în registrul comerțului _____	53
1.13. Plângerile împotriva încheierilor registratorului de registrul comerțului _____	55
1.14. Efectele înregistrărilor/înscrierilor în registrul comerțului _____	56
§2. Obligația organizării și ținerii contabilității _____	56
2.1. Persoanele obligate să țină contabilitatea _____	57
2.2. Registrele de contabilitate _____	58
2.3. Situațiile financiare _____	58
2.4. Consecințele nerespectării obligației de organizare și ținere a contabilității _____	59
§3. Exercițarea comerțului în limitele concurenței licite și cu respectarea regulilor privind protecția consumatorului _____	59
3.1. Protecția împotriva practicilor anticoncurențiale și a concentrărilor economice _____	60
3.2. Protecția împotriva practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii _____	61
<b>CAPITOLUL IV. FONDUL DE COMERȚ _____</b>	<b>63</b>
<i>Secțiunea 1. Noțiune și delimitare _____</i>	<i>63</i>
§1. Noțiune _____	63
1.1. Reglementare _____	63
1.2. Interesul practic privind regimul juridic al fondului de comerț _____	64
§2. Delimitarea fondului de comerț _____	65
2.1. Fondul de comerț și patrimoniul _____	65
2.2. Fondul de comerț și întreprinderea _____	65
2.3. Fondul de comerț și imobilul în care se desfășoară activitatea comercială _____	65
§3. Natura juridică a fondului de comerț _____	66
3.1. Teorii privind natura juridică a fondului de comerț _____	66
3.2. Natura juridică a fondului de comerț în contextul reglementărilor actuale _____	67
<i>Secțiunea a 2-a. Elementele fondului de comerț _____</i>	<i>68</i>
Subsecțiunea 1. Elementele incorporale ale fondului de comerț _____	68
§1. Firma _____	68
1.1. Definiție și conținut _____	68
1.1.1. Firma comerciantului persoană fizică _____	69
1.1.2. Firma societății reglementate de Legea nr. 31/1990 _____	69
1.2. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească firma _____	70
1.2.1. Noutatea _____	70
1.2.2. Disponibilitatea și caracterul distinctiv _____	71
1.3. Regimul juridic al firmei _____	71
§2. Emblema _____	72
§3. Clientela și vadul comercial _____	73
§4. Drepturile de proprietate industrială _____	74
§5. Drepturile de autor _____	74
Subsecțiunea a 2-a. Elementele corporale ale fondului de comerț _____	75
§1. Bunurile imobile _____	75
§2. Bunurile mobile corporale _____	75

<i>Secțiunea a 3-a. Protecția fondului de comerț</i>	76
<i>Secțiunea a 4-a. Actele juridice privind fondul de comerț</i>	78
§1. Vânzarea fondului de comerț	78
§2. Transmiterea fondului de comerț ca aport în societatea comercială	79
§3. Locațiunea fondului de comerț	80
§4. Uzufructul fondului de comerț	80
§5. Garanția reală mobilă asupra fondului de comerț	80
5.1. Ipoteca mobilă	81
5.2. Gajul	81
<b>CAPITOLUL V. AUXILIARII COMERCIANȚILOR</b>	<b>83</b>
<i>Secțiunea 1. Noțiune și categorii</i>	83
<i>Secțiunea a 2-a. Reprezentanții comercianților</i>	84
§1. Noțiune și reglementare	84
§2. Categoriile reprezentării	84
§3. Părțile raporturilor de reprezentare	85
3.1. Capacitatea părților	85
3.2. Consimțământul părților	86
3.3. Buna-credință	86
3.4. Forma împuternicirii de a reprezenta	86
§4. Condițiile reprezentării	87
4.1. Existența împuternicirii de reprezentare	87
4.2. Intenția de a reprezenta	87
4.3. Voința valabilă de a reprezenta	87
§5. Efectele reprezentării	88
5.1. Efectele în raporturile dintre reprezentat și terț	88
5.2. Efectele față de reprezentant	88
5.2.1. Nearătarea calității de reprezentant	88
5.2.2. Lipsa sau depășirea puterii de reprezentare	89
§6. Anularea actelor juridice încheiate de către reprezentant cu terțul	90
6.1. Conflictul de interese	90
6.2. Contractul cu sine însuși și dubla reprezentare	90
§7. Încetarea reprezentării	91
<i>Secțiunea a 3-a. Mandatarii comercianților</i>	91
<i>Secțiunea a 4-a. Comisionarii</i>	92
<i>Secțiunea a 5-a. Intermediarii</i>	92
<i>Secțiunea a 6-a. Agenții comerciale</i>	93
<b>CAPITOLUL VI. SOCIETĂȚILE COMERCIALE</b>	<b>94</b>
<b>Subcapitolul I. Regulile comune aplicabile societăților reglementate de Legea nr. 31/1990</b>	<b>94</b>
<i>Secțiunea 1. Noțiunea societăților comerciale</i>	94
§1. Definiția societății reglementate de Legea nr. 31/1990	94
§2. Delimitarea societății comerciale de societatea civilă	96
§3. Reglementarea juridică a societăților cu personalitate juridică	98
3.1. Reglementarea națională a societăților comerciale	98

3.2. Corelația legislativă a normelor cuprinse în Codul civil cu cele din Legea nr. 31/1990 în materia societăților comerciale _____	100
3.3. Reglementările Uniunii Europene _____	101
<b>Secțiunea a 2-a. Elementele specifice ale contractului de societate, care stau la baza societății comerciale _____</b>	<b>103</b>
§1. Aporturile asociațiilor _____	103
1.1. Noțiunea și reglementarea aporturilor asociațiilor _____	103
1.1.1. Aportul în numerar _____	104
1.1.2. Aportul în natură _____	104
1.1.2.1. Noțiune și reglementare _____	104
1.1.2.2. Evaluarea bunurilor subscrise ca aporturi _____	106
1.1.2.3. Aporturile în creanțe _____	107
1.1.3. Aportul în industrie (prestații și cunoștințe specifice) _____	107
1.1.4. Obligația de a constitui aportul și executarea ei _____	108
1.1.5. Consecințele juridice ale neexecutării obligației privind aportul _____	108
1.2. Capitalul social și patrimoniul societății _____	109
1.2.1. Capitalul social _____	109
1.2.1.1. Limita capitalului social _____	110
1.2.1.2. Caracteristicile capitalului social _____	111
1.2.2. Patrimoniul societății _____	112
1.2.2.1. Noțiunea de patrimoniu al societății și deosebirea de capitalul social _____	112
1.2.2.2. Regimul juridic al bunurilor aduse cu titlu de aport _____	112
§2. Intenția asociațiilor de a colabora la desfășurarea activității societății ( <i>affectio societatis</i> ) _____	113
2.1. Noțiune _____	113
2.2. Principalele consecințe ale colaborării asociațiilor la desfășurarea activității societății comerciale _____	113
§3. Realizarea și împărțirea profitului _____	114
3.1. Precizări prealabile _____	114
3.2. Noțiunea de profit _____	115
3.3. Condițiile de repartizare a profitului _____	116
3.4. Criteriile de împărțire a profitului _____	118
3.5. Plata dividendelor _____	119
3.6. Situația juridică a dividendelor în caz de cesiune a fracțiunilor capitalului social _____	120
<b>Secțiunea a 3-a. Formele societăților reglementate de Legea nr. 31/1990 și clasificarea lor _____</b>	<b>120</b>
§1. Formele societății reglementate de Legea nr. 31/1990 _____	120
§2. Clasificarea societăților reglementate de Legea nr. 31/1990 _____	122
2.1. Criteriul naturii societății _____	122
2.2. Criteriul întinderii răspunderii asociațiilor _____	123
2.3. Criteriul împărțirii capitalului social _____	123
2.4. Criteriul emiterii unor titluri de valoare _____	124
<b>Secțiunea a 4-a. Constituirea societăților comerciale _____</b>	<b>124</b>
Subsecțiunea 1. Actele constitutive ale societății comerciale _____	124
§1. Noțiuni generale _____	124

§2. Contractul de societate _____	125
2.1. Condițiile de fond ale contractului de societate _____	125
2.1.1. Analiza condițiilor de fond ale contractului de societate _____	126
2.1.1.1. Consimțământul asociaților _____	126
2.1.1.2. Capacitatea părților _____	129
2.1.1.3. Obiectul contractului _____	129
2.1.1.4. Cauza contractului de societate _____	130
2.1.2. Consecințele nerespectării condițiilor de fond ale contractului de societate _____	131
2.2. Condițiile de formă ale contractului de societate _____	131
2.2.1. Forma înscrisului sub semnătură privată a contractului de societate _____	131
2.2.2. Forma autentică a contractului de societate _____	132
2.2.3. Consecințele nerespectării condițiilor de formă ale actului constitutiv _____	132
2.3. Cuprinsul contractului de societate _____	132
2.3.1. Clauzele de identificare a părților _____	133
2.3.2. Clauzele privind identificarea viitoarei societăți _____	133
2.3.3. Clauzele privind caracteristicile societății _____	134
2.3.3.1. Obiectul de activitate al societății _____	134
2.3.3.2. Durata societății _____	134
2.3.3.3. Capitalul social _____	134
2.3.4. Clauze privind modul de adoptare a hotărârilor adunării generale _____	136
2.3.5. Clauzele privind conducerea și administrarea societății _____	136
2.3.6. Clauzele privind drepturile și obligațiile asociaților _____	136
2.3.7. Clauzele privind sediile secundare ale societății _____	137
2.3.8. Clauzele privind dizolvarea și lichidarea societății _____	137
§3. Statutul societății _____	137
3.1. Condițiile de validitate ale statutului societății _____	138
3.2. Cuprinsul statutului societății _____	138
Subsecțiunea a 2-a. Formalitățile necesare constituirii societăților comerciale _____	138
§1. Întocmirea actelor constitutive _____	139
1.1. Precizări prealabile _____	139
1.2. Efectele întocmirii actelor constitutive asupra viitoarei societăți _____	139
§2. Înmatricularea și autorizarea funcționării societății _____	140
2.1. Cererea de înmatriculare a societății _____	140
2.2. Soluționarea cererii de înmatriculare a societății comerciale _____	141
2.3. Soluțiile pronunțate _____	141
2.3.1. Admiterea cererii de înmatriculare a societății _____	141
2.3.2. Autorizarea funcționării societății comerciale _____	142
2.3.3. Respingerea cererii _____	143
2.4. Certificatul de înregistrare _____	143
§3. Publicitatea privind constituirea societății și înscrierea fiscală a societății _____	144
3.1. Publicitatea privind constituirea societății _____	144

3.2. Înscrisura fiscală a societății _____	144
Subsecțiunea a 3-a. Regimul actelor juridice încheiate în cursul constituirii societății _____	145
Subsecțiunea a 4-a. Consecințele încălcării cerințelor legale de constituire a societății comerciale _____	146
§1. Neînregistrarea societății _____	146
§2. Neregularitățile constatate de către registratorul de registrul comerțului cu ocazia soluționării cererii de înregistrare _____	147
§3. Consecințele neregularităților constatate după înregistrarea societății _____	147
3.1. Acțiunea în regularizare a societății _____	148
3.2. Acțiunea în anularea societății _____	148
3.3. Concursul între acțiunea în regularizare și acțiunea în anularea societății _____	150
§4. Efectele nerespectării cerințelor legale privind publicitatea constituirii societății _____	151
Subsecțiunea a 5-a. Înființarea sucursalelor și filialelor societăților comerciale _____	152
§1. Regimul juridic al sucursalelor și filialelor _____	152
§2. Sucursala _____	152
2.1. Condițiile necesare înființării sucursalelor _____	153
2.1.1. Noțiune și reglementare _____	153
2.1.2. Înregistrarea sucursalei societăților comerciale cu sediul în România _____	154
2.1.3. Înregistrarea sucursalei societăților comerciale cu sediul în străinătate _____	155
§3. Filiala _____	157
Subsecțiunea a 6-a. Personalitatea juridică a societății comerciale ____	158
§1. Atributele de identificare ale societății comerciale _____	158
1.1. Firma societății _____	158
1.2. Emblema societății _____	159
1.3. Sediul societății _____	159
1.4. Naționalitatea societății _____	160
§2. Voința societății reglementate de Legea nr. 31/1990 ____	160
§3. Capacitatea juridică a societății comerciale _____	161
§4. Patrimoniul societății _____	162
§5. Consecințele juridice ale calității de persoană juridică a societății comerciale _____	164
5.1. Dreptul societății de a participa în nume propriu la raporturile juridice _____	164
5.2. Răspunderea societății pentru obligațiile sociale _____	164
5.3. Dreptul societății de a sta în judecată ca reclamantă sau pârâtă _____	165
<i>Secțiunea a 5-a. Organizarea și funcționarea societăților     comerciale _____</i>	165
Subsecțiunea 1. Adunarea generală _____	166
§1. Categoriile de adunări generale _____	167
1.1. Adunarea generală ordinară _____	167
1.1.1. Atribuțiile adunării generale ordinare _____	167

1.1.2. Condiții de cvorum și majoritate ale adunării generale ordinare _____	168
1.2. Adunarea generală extraordinară _____	168
1.2.1. Atribuțiile adunării generale extraordinare _____	168
1.2.2. Condiții de cvorum și majoritate _____	170
§2. Convocarea adunării generale _____	171
2.1. Precizări prelabile _____	171
2.2. Conținutul convocării și locul desfășurării ședințelor adunării generale _____	172
2.3. Comunicarea convocării _____	173
§3. Ședința adunării generale _____	174
3.1. Condiții de participare a asociaților la adunările generale _____	174
3.2. Desfășurarea ședinței _____	175
3.3. Dreptul de vot și exercitarea lui _____	175
3.4. Adoptarea hotărârilor _____	177
3.5. Procesul-verbal al adunării generale _____	177
§4. Hotărârile adunărilor generale _____	178
4.1. Precizări prelabile _____	178
4.2. Obligativitatea hotărârilor _____	178
4.3. Publicitatea privind hotărârile _____	179
4.4. Anularea hotărârilor adunării generale _____	179
Subsecțiunea a 2-a. Administrarea și conducerea societății comerciale _____	181
§1. Precizări prelabile _____	181
§2. Statutul juridic al administratorilor _____	181
2.1. Calitatea de administrator _____	182
2.2. Condițiile cerute pentru numirea administratorului _____	182
2.2.1. Capacitatea administratorului _____	182
2.2.2. Onorabilitatea administratorului _____	183
2.2.3. Cumulul de funcții _____	184
2.3. Desemnarea administratorilor societății _____	185
2.4. Publicarea numirii administratorilor _____	186
2.5. Durata funcției de administrator _____	187
2.6. Remunerarea administratorilor _____	188
2.7. Natura juridică a raporturilor dintre administrator și societate _____	189
2.8. Obligațiile administratorilor _____	189
2.9. Puterile administratorilor _____	190
2.10. Încetarea funcției de administrator _____	192
2.10.1. Revocarea administratorului _____	192
2.10.2. Renunțarea administratorului _____	193
§3. Unele reguli speciale privind pluralitatea administratorilor _____	193
§4. Răspunderea administratorilor _____	193
4.1. Răspunderea civilă a administratorilor _____	194
4.1.1. Cazuri de răspundere solidară a administratorilor _____	194
4.1.2. Condițiile răspunderii civile a administratorilor _____	195
4.1.3. Acțiunea în răspundere _____	196
4.2. Răspunderea penală a administratorilor _____	197

Subsecțiunea a 3-a. Controlul gestiunilor societăților comerciale _____	197
§1. Cenzorii societății _____	197
1.1. Noțiune și desemnare _____	197
1.2. Competențele (atribuțiile) cenzorilor _____	199
1.3. Modul de lucru al cenzorilor _____	199
1.4. Încetarea calității de cenzor _____	199
1.5. Răspunderea cenzorilor _____	200
§2. Auditorii financiari _____	200
2.1. Noțiune și reglementare _____	200
2.2. Desemnarea auditorului financiar _____	201
2.3. Atribuțiile auditorului financiar _____	201
2.4. Răspunderea și încetarea calității de auditor financiar _____	201
<b>Secțiunea a 6-a. Modificarea societăților comerciale _____</b>	<b>201</b>
Subsecțiunea 1. Condițiile generale ale modificării actului constitativ al societății _____	202
§1. Căile (modalitățile) de modificare a actului constitutiv _____	202
§2. Forma actului de modificare a actului constitutiv _____	203
§3. Înregistrarea și publicarea actului modificator _____	204
§4. Dreptul de opoziție _____	204
§5. Dreptul asociaților de a se retrage din societate _____	205
5.1. Retragerea asociaților din societatea pe acțiuni și societatea în comandită pe acțiuni _____	205
5.2. Retragerea asociaților din societățile de persoane și societatea cu răspundere limitată _____	206
Subsecțiunea a 2-a. Principalele cazuri de modificare a societății comerciale _____	206
§1. Majorarea capitalului social _____	207
1.1. Necesitatea majorării capitalului societății comerciale _____	207
1.2. Condițiile speciale ale majorării capitalului social _____	207
1.3. Modalitățile și procedeele de majorare a capitalului social _____	208
1.3.1. Majorarea capitalului social prin noi aporturi _____	208
1.3.1.1. Emisiunea de acțiuni _____	208
1.3.1.2. Majorarea valorii nominale a acțiunilor existente _____	209
1.3.1.3. Capitalul social autorizat _____	210
1.3.2. Majorarea capitalului social fără noi aporturi _____	211
1.3.2.1. Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor _____	211
1.3.2.2. Majorarea capitalului social prin încorporarea profitului sau a primelor de emisiune _____	212
1.3.2.3. Majorarea capitalului social prin compensarea creanțelor asupra societății cu acțiuni ale acesteia _____	212
§2. Reducerea capitalului social _____	213
2.1. Precizări prealabile _____	213
2.2. Procedeele folosite pentru reducerea capitalului social _____	213
2.3. Condițiile pentru reducerea capitalului social _____	214
2.4. Dreptul de opoziție _____	214
§3. Prolungirea duratei societății _____	215
3.1. Condițiile cerute pentru prelungirea duratei societății _____	215
3.2. Dreptul de opoziție la prelungirea duratei societății _____	216

§4. Fuziunea și divizarea societăților	216
4.1. Definiția și formele fuziunii și divizării	216
4.2. Condițiile fuziunii și divizării societăților	218
4.3. Etapele realizării operațiunii de fuziune sau divizare	218
4.3.1. Întocmirea proiectului de fuziune sau de divizare	218
4.3.2. Avizarea și publicarea proiectului de fuziune sau de divizare	219
4.3.3. Opoziția asupra proiectului de fuziune sau divizare	220
4.3.4. Informarea asociaților asupra fuziunii sau divizării	221
4.3.5. Adoptarea hotărârii adunării generale a acționarilor asupra fuziunii sau divizării	224
4.4. Efectele fuziunii sau divizării	225
4.5. Data de la care fuziunea și divizarea produc efecte	226
4.6. Nulitatea fuziunii sau divizării	227
4.7. Fuziunea transfrontalieră	228
4.7.1. Noțiune și reglementare	228
4.7.2. Domeniul de aplicare al fuziunii transfrontaliere	229
4.7.3. Etapele fuziunii transfrontaliere	230
4.7.3.1. Întocmirea proiectului de fuziune și obligația de informare a asociaților și angajaților	230
4.7.3.2. Examinarea proiectului de fuziune de către un expert independent	232
4.7.3.3. Aprobarea fuziunii în cadrul adunării generale a asociaților	232
4.7.4. Dreptul de retragere al asociaților ce nu au votat în favoarea hotărârii adunării generale prin care a fost aprobată fuziunea	233
4.7.5. Protecția drepturilor creditorilor	234
4.7.6. Protecția acordată angajaților	235
4.7.7. Competența de verificare a legalității fuziunii transfrontaliere	235
4.7.8. Producerea efectelor fuziunii transfrontaliere	236
4.7.9. Desființarea fuziunii transfrontaliere	236
4.7.10. Transformarea și divizarea transfrontalieră	236
4.7.10.1. Transformarea transfrontalieră	237
4.7.10.2. Divizarea transfrontalieră	237
§5. Schimbarea formei juridice a societății reglementate de Legea nr. 31/1990	239
<i>Secțiunea a 7-a. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale</i>	240
Subsecțiunea 1. Noțiuni introductive	240
Subsecțiunea a 2-a. Dizolvarea societăților comerciale	240
§1. Cauzele generale de dizolvare a societății reglementate de Legea nr. 31/1990	241
1.1. Trecerea timpului stabilit pentru durata societății	241
1.2. Imposibilitatea realizării obiectului de activitate sau realizarea acestuia	241
1.3. Declararea nulității societății	242
1.4. Hotărârea adunării asociaților	243

1.5. Hotărârea tribunalului _____	244
1.6. Falimentul societății _____	244
1.7. Cazurile de dizolvare reglementate de art. 237-237 <sup>2</sup> din Legea nr. 31/1990 _____	244
1.7.1. Lipsa organelor statutare ale societății sau imposibilitatea întrunirii acestora _____	244
1.7.2. Lipsa acționarilor/asociaților care au dispărut ori nu au domiciliul cunoscut ori reședința cunoscută _____	245
1.7.3. Neîndeplinirea condițiilor referitoare la sediul social _____	245
1.7.4. Încetarea activității societății sau rămânerea în starea de inactivitate temporară _____	245
1.7.5. Necompletarea capitalului social în condițiile legii _____	246
§2. Căile dizolvării societății reglementate de Legea nr. 31/1990 _____	247
2.1. Dizolvarea de drept a societății _____	247
2.2. Dizolvarea societății prin voința asociaților _____	247
2.3. Dizolvarea societății pe cale judecătorească _____	248
§3. Efectele dizolvării societății reglementate de Legea nr. 31/1990 _____	249
3.1. Deschiderea procedurii lichidării _____	250
3.2. Interdicția unor operațiuni comerciale noi _____	250
Subsecțiunea a 3-a. Lichidarea societăților comerciale _____	250
§1. Principiile generale ale lichidării societăților _____	251
1.1. Personalitatea juridică a societății subzistă pentru nevoile lichidării _____	251
1.2. Lichidarea societății se face în interesul asociaților _____	251
1.3. Lichidarea societății este obligatorie, iar nu facultativă _____	252
§2. Modificările produse de trecerea la faza de lichidare a societății _____	252
2.1. Modificarea obiectului și scopului societății _____	252
2.2. Înlocuirea organelor de administrare și conducere ale societății cu lichidatorii _____	252
2.3. Predarea gestiunii societății _____	253
§3. Statutul lichidatorilor _____	253
3.1. Calitatea de lichidator _____	253
3.2. Desemnarea lichidatorilor _____	254
3.3. Natura juridică a funcției de lichidator _____	254
3.4. Atribuțiile lichidatorilor _____	254
§4. Lichidarea activului și pasivului societății comerciale _____	255
4.1. Lichidarea activului societății _____	255
4.2. Lichidarea pasivului societății _____	256
§5. Drepturile asociaților convenite din lichidarea societății _____	257
5.1. Precizări prealabile _____	257
5.2. Întocmirea situației financiare finale și repartizarea activului net între asociați _____	257
5.3. Partajul bunurilor societății între asociați _____	258
§6. Închiderea lichidării societății comerciale _____	258
6.1. Radierea societății din registrul comerțului _____	259
6.2. Depunerea registrelor societății pentru păstrare _____	260
6.3. Răspunderea pentru plata creanțelor creditorilor sociali după lichidarea societății _____	260

<b>Subcapitolul II. Regulile speciale aplicabile fiecărei forme de societate reglementate de Legea nr. 31/1990</b>	<b>261</b>
<i>Secțiunea 1. Societatea în nume colectiv</i>	261
Subsecțiunea 1. Noțiunea și caracterele societății în nume colectiv	261
Subsecțiunea a 2-a. Constituirea societății în nume colectiv	262
Subsecțiunea a 3-a. Funcționarea societății în nume colectiv	262
§1. Deliberările și deciziile asociaților	262
§2. Administrarea societății în nume colectiv	263
§3. Controlul gestiunii societății	263
Subsecțiunea a 4-a. Dizolvarea și lichidarea societății în nume colectiv	263
<i>Secțiunea a 2-a. Societatea în comandită simplă</i>	264
Subsecțiunea 1. Noțiunea și caracterele societății în comandită simplă	264
Subsecțiunea a 2-a. Constituirea societății în comandită simplă	264
Subsecțiunea a 3-a. Funcționarea societății în comandită simplă	265
Subsecțiunea a 4-a. Dizolvarea și lichidarea societății în comandită simplă	265
<i>Secțiunea a 3-a. Societatea pe acțiuni</i>	266
Subsecțiunea 1. Noțiunea și caracteristicile societății pe acțiuni	266
Subsecțiunea a 2-a. Constituirea societății pe acțiuni	267
§1. Actele constitutive ale societății pe acțiuni	267
§2. Modalitățile de constituire a societății pe acțiuni	268
2.1. Constituirea simultană a societății pe acțiuni	268
2.2. Constituirea continuată sau prin subscripție publică a societății pe acțiuni	268
2.2.1. Prospectul de emisiune a acțiunilor	268
2.2.2. Subscrierea acțiunilor	269
2.2.3. Validarea subscripției și aprobarea actelor constitutive ale societății pe acțiuni de către adunarea constitutivă	270
2.2.4. Adunarea constitutivă	270
2.2.5. Drepturile și obligațiile fondatorilor	271
§3. Formalitățile necesare constituirii societății pe acțiuni	272
Subsecțiunea a 3-a. Funcționarea societății pe acțiuni	273
§1. Acțiunile emise de societate	273
1.1. Noțiunea și caracteristicile acțiunilor	273
1.2. Categoriile de acțiuni	274
1.2.1. Acțiunile ordinare	274
1.2.2. Acțiunile preferențiale	274
1.2.3. Conversia acțiunilor	274
1.3. Conținutul acțiunii	275
1.4. Drepturile și obligațiile acționarilor	275
1.4.1. Drepturile acționarilor	275
1.4.2. Obligațiile acționarilor	275
1.5. Transmiterea acțiunilor	276
1.6. Dobândirea de către societate a propriilor acțiuni	277
1.6.1. Restricții	277
1.6.2. Acțiunile ce pot fi dobândite de societate fără restricții	277

1.6.3. Regimul juridic al acțiunilor dobândite de către societate în condițiile art. 103 <sup>1</sup> și art. 104 din Legea nr. 31/1990	278
1.7. Ipotecarea acțiunilor	278
§2. Adunarea generală a acționarilor	278
2.1. Categoriile de adunări generale	279
2.1.1. Adunarea generală ordinară	279
2.1.1.1. Atribuții	279
2.1.1.2. Condițiile de cvorum și majoritate pentru adoptarea hotărârilor	279
2.1.2. Adunarea generală extraordinară	280
2.1.2.1. Atribuții	280
2.1.2.2. Delegarea atribuțiilor	280
2.1.2.3. Condițiile de cvorum și majoritate pentru adoptarea hotărârilor	281
2.1.3. Adunarea specială	281
2.2. Convocarea adunării generale	282
2.2.1. Inițiativa convocării adunării generale	282
2.2.2. Conținutul și comunicarea convocării	282
2.3. Ședința adunării generale	284
2.3.1. Desfășurarea ședinței	284
2.3.2. Dreptul de vot și exercitarea lui	284
2.3.3. Adoptarea hotărârilor	285
2.3.4. Consemnarea hotărârilor	285
2.4. Obligativitatea, publicitatea și anularea hotărârilor adunărilor generale	285
2.4.1. Obligativitatea hotărârilor	285
2.4.2. Publicitatea hotărârilor	285
2.4.3. Anularea hotărârilor	286
2.4.4. Retragera acționarilor din societate	286
§3. Administrarea și conducerea societății pe acțiuni	287
3.1. Sistemul unitar de administrare și conducere a societății pe acțiuni	287
3.1.1. Consiliul de administrație	287
3.1.1.1. Componenta consiliului de administrație	288
3.1.1.2. Atribuțiile consiliului de administrație	288
3.1.1.3. Funcționarea consiliului de administrație	289
3.1.1.4. Comitetele consultative ale consiliului de administrație	290
3.1.2. Directorii societății	290
3.1.2.1. Noțiunea de director al societății	291
3.1.2.2. Condițiile dobândirii calității de director al societății	291
3.1.2.3. Durata mandatului de director	291
3.1.2.4. Remunerarea directorilor	291
3.1.2.5. Atribuțiile directorilor	292
3.1.2.6. Natura juridică a raporturilor dintre directori și societate	292
3.2. Sistemul dualist de administrare și conducere a societății	292
3.2.1. Precizări prealabile	292
3.2.2. Directoratul	293
3.2.2.1. Componenta directoratului	293

3.2.2.2. Calitatea de membru al directoratului	293
3.2.2.3. Desemnarea membrilor directoratului	293
3.2.2.4. Atribuțiile directoratului	294
3.2.2.5. Funcționarea directoratului	294
3.2.2.6. Natura juridică a raporturilor dintre membrii directoratului și societate	295
3.2.3. Consiliul de supraveghere	295
3.2.3.1. Calitatea de membru al consiliului de supraveghere	295
3.2.3.2. Atribuțiile consiliului de supraveghere	296
3.2.3.3. Funcționarea consiliului de supraveghere	296
3.2.3.4. Natura juridică a raporturilor dintre membrii consiliului de supraveghere și societate	296
3.2.3.5. Comitetele consultative ale consiliului de supraveghere	297
§4. Controlul gestiunii societății	297
4.1. Cenzorii societății	298
4.2. Auditorul financiar	298
§5. Obligațiunile emise de societatea pe acțiuni	298
5.1. Precizări prealabile	298
5.2. Definiție și categorii	299
5.3. Procedura emiterii și subscrierii obligațiunilor	299
5.4. Transmiterea obligațiunilor	299
5.5. Adunarea generală a obligatorilor	300
§6. Registrele societății pe acțiuni	300
§7. Fondurile de rezervă ale societății pe acțiuni	301
Subsecțiunea a 4-a. Dizolvarea și lichidarea societății pe acțiuni	301
<i>Secțiunea a 4-a. Societatea în comandită pe acțiuni</i>	302
<i>Secțiunea a 5-a. Societatea cu răspundere limitată</i>	302
Subsecțiunea 1. Noțiunea și caracterele societății cu răspundere limitată	302
Subsecțiunea a 2-a. Societatea cu răspundere limitată cu asociat unic	303
Subsecțiunea a 3-a. Constituirea societății cu răspundere limitată	304
§1. Contractul de societate	304
§2. Statutul societății	306
§3. Formalitățile necesare constituirii societății	306
Subsecțiunea a 4-a. Funcționarea societății cu răspundere limitată	306
§1. Adunarea generală a asociaților	306
1.1. Rolul adunării generale a asociaților	306
1.2. Convocarea adunării generale a asociaților	307
1.3. Atribuțiile adunării generale a asociaților	308
1.4. Condițiile cerute pentru adoptarea hotărârilor	308
1.5. Obligativitatea și opozabilitatea hotărârilor adunării generale	309
§2. Administrarea societății cu răspundere limitată	309
2.1. Precizări prealabile	309
2.2. Desemnarea și durata mandatului administratorului	309
2.3. Modul de lucru al administratorilor	310
2.4. Atribuțiile administratorilor	310

§3. Controlul gestiunii societății cu răspundere limitată _____	311
3.1. Precizări prealabile _____	311
3.2. Cenzorii societății _____	311
3.3. Auditorul financiar _____	312
3.4. Controlul gestiunii de către asociați _____	312
§4. Transmiterea părților sociale _____	312
4.1. Transmiterea părților sociale între asociați _____	312
4.2. Transmiterea părților sociale între asociați și persoane din afara societății _____	313
4.3. Transmiterea părților sociale pe cale succesorală _____	314
§5. Retragera asociatului din societate _____	315
5.1. Cazurile de retragere a asociatului din societatea cu răspundere limitată _____	315
5.1.1. Cazurile prevăzute în actul constitutiv _____	315
5.1.2. Cazurile prevăzute la art. 134 din Legea nr. 31/1990 _____	316
5.1.3. Acordul tuturor celorlalți asociați _____	316
5.1.4. Hotărârea tribunalului _____	316
5.2. Efectele retragerii din societate _____	317
§6. Excluderea asociatului din societatea cu răspundere limitată _____	317
6.1. Cazurile de excludere a asociaților din societatea cu răspundere limitată _____	318
6.1.1. Neefectuarea aportului _____	318
6.1.2. Săvârșirea de către asociatul administrator a unor fapte păgubitoare pentru societate _____	318
6.1.3. Exercițarea de către creditorul personal al asociatului a opoziției împotriva hotărârii de prelungire a duratei societății _____	319
6.2. Condițiile excluderii asociatului din societatea cu răspundere limitată _____	320
6.3. Consecințele excluderii unui asociat din societatea cu răspundere limitată _____	320
Subsecțiunea a 5-a. Modificarea societății cu răspundere limitată _____	321
Subsecțiunea a 6-a. Dizolvarea și lichidarea societății cu răspundere limitată _____	321
<b>Subcapitolul III. Societatea europeană și grupurile de interes     economic _____</b>	<b>322</b>
<i>Secțiunea 1. Societatea europeană _____</i>	<i>322</i>
§1. Considerații generale _____	322
§2. Constituirea societății europene _____	323
2.1. Modalitățile de constituire a unei societăți europene _____	323
2.2. Procedura constituirii societății europene _____	323
§3. Funcționarea societății europene _____	324
§4. Dizolvarea și lichidarea societății europene _____	324
<i>Secțiunea a 2-a. Grupurile de interes economic _____</i>	<i>324</i>
§1. Noțiune și reglementare _____	324
§2. Constituirea grupului de interes economic _____	325
§3. Funcționarea grupului de interes economic _____	326
3.1. Adunarea generală a membrilor grupului _____	326
3.2. Administratorii grupului _____	326

§4. Modificarea grupului de interes economic _____	327
§5. Dizolvarea și lichidarea grupului de interes economic _____	327
<b>Secțiunea a 3-a. Grupurile europene de interes economic _____</b>	<b>327</b>
§1. Noțiune și reglementare _____	327
§2. Constituirea grupului european de interes economic _____	328
§3. Modificarea grupului european de interes economic _____	328
§4. Organizarea și funcționarea grupului european de interes economic _____	329
§5. Sucursalele și filialele grupului european de interes economic _____	329
§6. Dizolvarea și lichidarea grupului european de interes economic _____	330

## **CAPITOLUL VII. PARTICULARITĂȚILE OBLIGAȚIILOR IZVORĂTE DIN RAPORTURILE JURIDICE LA CĂRE PARTICIPĂ PROFESIONIȘTII COMERCIANȚI \_\_\_\_\_ 331**

### **Subcapitolul I. Regulile speciale privind formarea și executarea obligațiilor în raporturile juridice dintre profesioniștii comercianți \_\_\_\_\_ 332**

#### **Secțiunea 1. Regulile privind formarea obligațiilor specifice activităților comerciale \_\_\_\_\_ 332**

##### §1. Principiul libertății contractuale \_\_\_\_\_ 332

###### 1.1. Particularitățile principiului libertății contractuale în raporturile la care participă profesioniștii comercianți \_\_\_\_\_ 332

###### 1.1.1. Libertatea în exprimarea voinței la încheierea contractului \_\_\_\_\_ 333

###### 1.1.2. Libertatea probelor în litigiile dintre profesioniștii comercianți \_\_\_\_\_ 333

###### 1.1.3. Libertatea soluționării litigiului pe calea arbitrajului comercial \_\_\_\_\_ 333

###### 1.2. Îngrădirile principiului libertății contractuale în raporturile la care participă profesioniștii comercianți \_\_\_\_\_ 334

###### 1.2.1. Contractele de adeziune \_\_\_\_\_ 334

###### 1.2.2. Contractele cu clauze interzise de lege \_\_\_\_\_ 335

##### §2. Regulile generale privind încheierea contractelor în activitatea comercială \_\_\_\_\_ 336

##### §3. Încheierea contractelor comerciale prin mijloace electronice \_\_\_\_\_ 338

###### 3.1. Regulile speciale privind încheierea contractelor între profesioniștii comercianți și consumatori \_\_\_\_\_ 338

###### 3.2. Regulile specifice privind comerțul electronic \_\_\_\_\_ 339

#### **Secțiunea a 2-a. Regulile speciale privind executarea obligațiilor izvorâte din raporturile juridice la care participă profesioniștii comercianți \_\_\_\_\_ 340**

##### §1. Prețul în obligațiile specifice activității comerciale \_\_\_\_\_ 340

###### 1.1. Determinarea prețului \_\_\_\_\_ 340

###### 1.2. Modalitatea de plată a prețului \_\_\_\_\_ 341

##### §2. Regimul juridic al dobânzilor \_\_\_\_\_ 342

###### 2.1. Noțiunea de dobândă \_\_\_\_\_ 343

###### 2.2. Curgerea de drept a dobânzilor în obligațiile comerciale \_\_\_\_\_ 344

###### 2.3. Dobânda legală \_\_\_\_\_ 345

2.4. Dobânda convențională _____	346
2.5. Regimul juridic al dobânzilor în cazul obligațiilor ce nu au ca obiect plata unor sume de bani _____	346
2.6. Anatocismul și plata anticipată a dobânzilor _____	347
2.7. Corelația dintre dobânzi și daunele-interese _____	347
2.8. Corelația dintre dobânzi și penalități _____	348
2.8.1. Noțiuni generale _____	348
2.8.2. Consemnarea dobânzilor/penalităților în facturile emise _____	349
2.8.3. Cumulul dobânzilor/penalităților cu actualizarea creanței datorate _____	349
§3. Caracterul oneros al mandatului în materie comercială _____	350
§4. Solidaritatea codebitorilor _____	351
4.1. Noțiune _____	351
4.2. Solidaritatea codebitorilor în activitatea specifică întreprinderilor comerciale _____	352
4.3. Efectele solidarității codebitorilor _____	353
<i>Secțiunea a 3-a. Probele în raporturile juridice la care participă profesioniștii comercianți _____</i>	<i>354</i>
Subsecțiunea 1. Considerații introductive _____	354
Subsecțiunea a 2-a. Principalele mijloace de probă folosite în raporturile comerciale _____	354
§1. Proba prin înscrisuri _____	354
§2. Proba cu martori _____	355
§3. Raportul de expertiză _____	355
§4. Facturile acceptate _____	356
§5. Corespondența comercială _____	356
§6. Telegramele _____	357
§7. Mijloacele moderne de comunicare și valoarea lor probatorie în raporturile comerciale _____	357
§8. Registrele profesioniștilor _____	358
8.1. Noțiune _____	358
8.2. Forța probantă a registrelor comerciale în raporturile dintre profesioniștii comercianți _____	359
8.2.1. Registrele comerciale legal ținute _____	359
8.2.2. Registrele comerciale nelegal ținute _____	360
§9. Mențiunile făcute de creditor _____	360

## **CAPITOLUL VIII. PRINCIPALELE CONTRACTE FOLOSITE ÎN ACTIVITATEA COMERCIALĂ \_\_\_\_\_ 361**

<i>Secțiunea 1. Unele particularități ale contractului de vânzare în activitatea comercială _____</i>	<i>361</i>
§1. Scopul vânzării comerciale _____	361
§2. Obiectul vânzării în activitatea comercială _____	362
2.1. Lucrul vândut _____	362
2.1.1. Bunurile viitoare _____	362
2.1.2. Bunurile dintr-un gen limitat _____	363
2.1.3. Predarea bunurilor _____	363
2.1.3.1. Modalitățile de predare _____	363
2.1.3.2. Locul predării _____	364

2.1.3.3. Cheltuielile vânzării și cheltuielile predării	364
2.1.3.4. Sancțiunea nepredării bunurilor	364
2.1.4. Transmiterea proprietății	365
2.1.5. Particularitățile riscului pieirii bunului în vânzările comerciale	367
2.2. Prețul vânzării	368
2.2.1. Condițiile și determinarea prețului	368
2.2.2. Locul și data plății prețului	369
2.2.3. Sancțiunea neplății prețului	370
§3. Răspunderea pentru vicii	371
3.1. Răspunderea pentru viciile aparente	371
3.2. Răspunderea pentru viciile ascunse	373
§4. Obligația de garanție pentru buna funcționare	374
4.1. Răspunderea vânzătorului pentru calitatea produselor în termenul de garanție și în termenul de valabilitate	374
4.2. Răspunderea pentru calitatea produselor în cadrul duratei medii de utilizare	375
4.3. Răspunderea vânzătorului pentru conformitatea produselor	375
4.4. Răspunderea vânzătorului pentru produsele cu defecte	376
<i>Secțiunea a 2-a. Contractul de furnizare</i>	377
§1. Precizări prealabile	377
§2. Noțiune și reglementare	378
§3. Natura juridică a contractului de furnizare	378
§4. Caracterele juridice ale contractului de furnizare	379
§5. Asemănări și deosebiri între contractul de furnizare și alte contracte (contractul de vânzare, comision, antrepriza, prestare de servicii)	380
5.1. Asemănări	380
5.2. Deosebiri	380
§6. Efectele contractului de furnizare	381
6.1. Obligațiile furnizorului	382
6.1.1. Transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor furnizate	382
6.1.2. Predarea bunurilor și prestarea serviciilor	382
6.1.2.1. Noțiuni generale	382
6.1.2.2. Subcontractarea furnizării	383
6.1.2.3. Consecințe juridice ale nepredării bunurilor ce constituie obiect al contractului de furnizare	384
6.1.3. Suportarea riscului pieirii bunurilor până în momentul predării	384
6.1.4. Obligația de garanție contra evicțiunii	385
6.1.5. Obligația de garanție contra viciilor bunurilor furnizate	385
6.2. Obligațiile beneficiarului	386
6.2.1. Preluarea bunurilor	386
6.2.2. Plata prețului produselor sau serviciilor	386
§7. Încetarea contractului de furnizare	387
<i>Secțiunea a 3-a. Contractul de fiducie</i>	387
§1. Precizări prealabile	387
§2. Noțiune și reglementare	388

§3. Operațiunea de fiducie și contractul de fiducie _____	389
§4. Categoriile fiduciei _____	389
§5. Părțile contractului de fiducie _____	389
§6. Condițiile de validitate ale fiduciei _____	390
6.1. Forma contractului de fiducie _____	390
6.2. Cuprinsul contractului _____	390
6.3. Înregistrarea fiduciei _____	390
6.4. Desemnarea beneficiarului _____	391
6.5. Interdicția liberalității fiduciei _____	392
§7. Opozabilitatea fiduciei _____	393
§8. Efectele juridice ale contractului de fiducie _____	394
8.1. Obligațiile constituitorului _____	394
8.1.1. Transferarea drepturilor și suportarea cheltuielilor legate de această operațiune _____	394
8.1.2. Plata remunerației fiduciarului _____	395
8.2. Obligațiile fiduciarului _____	395
8.2.1. Fiduciarul este obligat să execute atribuțiile încredințate în legătură cu fiducia _____	395
8.2.1.1. Precizări prelabile _____	395
8.2.1.2. Puterile fiduciarului _____	396
8.2.2. Fiduciarul trebuie să îndeplinească formalitățile de înregistrare a fiduciei și de opozabilitate față de terți _____	397
8.2.3. Fiduciarul este obligat să aducă la cunoștința terților cu care contractează calitatea sa _____	397
8.2.4. Fiduciarul are obligația de a da socoteală cu privire la executarea fiduciei _____	398
8.2.5. Fiduciarul răspunde pentru prejudiciile cauzate _____	399
8.2.6. Fiduciarul este obligat să restituie masa fiduciară la încetarea contractului sau cu prilejul înlocuirii lui _____	400
8.3. Efectele contractului de fiducie față de terți _____	400
§9. Modificarea contractului de fiducie _____	401
§10. Încetarea contractului de fiducie _____	401
10.1. Cazurile specifice de încetare a contractului de fiducie _____	401
10.1.1. Expirarea termenului _____	401
10.1.2. Realizarea scopului fiduciei _____	401
10.1.3. Denunțarea contractului _____	402
10.1.4. Renunțarea la fiducie _____	403
10.1.5. Insolvența fiduciarului _____	403
10.2. Efectele încetării contractului de fiducie _____	403
<b>Secțiunea a 4-a. Contractul de report _____</b>	<b>404</b>
§1. Noțiune și reglementare _____	404
§2. Forma contractului de report _____	405
§3. Reportul și vânzarea cu pact de răscumpărare _____	405
3.1. Asemănări _____	405
3.2. Deosebiri _____	405
§4. Efectele juridice ale contractului de report _____	406
4.1. Obligația reportatorului de a exercita opțiunea _____	406
4.2. Efectuarea de vărsăminte asupra titlurilor _____	406
4.3. Drepturile accesorii _____	407

4.4. Exercițarea drepturilor specifice titlurilor și valorilor mobilare față de emitenții acestora _____	407
§5. Lichidarea reportului _____	408
<i>Secțiunea a 5-a. Contractul de intermediere</i> _____	408
§1. Noțiune și caracteristici _____	408
§2. Formarea contractului de intermediere _____	409
2.1. Obiectul contractului _____	409
2.2. Forma contractului de intermediere _____	410
§3. Efectele contractului de intermediere _____	410
3.1. Obligațiile intermediarului _____	410
3.1.1. Identificarea unui terț interesat de încheierea unui contract cu clientul și punerea lor în legătură în vederea perfectării acestui contract _____	410
3.1.2. Informarea terțului cu privire la condițiile contractului _____	411
3.2. Obligațiile clientului _____	412
3.2.1. Remunerarea intermediarului _____	412
3.2.2. Comunicarea încheierii contractului cu terțul _____	413
3.2.3. Restituirea cheltuielilor efectuate de intermediar _____	414
§4. Aplicații practice ale intermedierei _____	414
<i>Secțiunea a 6-a. Contractul de comision</i> _____	415
§1. Noțiunea și reglementarea contractului de comision _____	415
§2. Asemănări și deosebiri între contractul de comision și contractul de mandat _____	416
2.1. Asemănări _____	416
2.2. Deosebiri _____	417
§3. Forma și proba contractului de comision _____	417
§4. Părțile contractului de comision _____	417
4.1. Capacitatea părților _____	417
4.2. Consimțământul părților _____	418
§5. Efectele contractului de comision _____	418
5.1. Efectele comisionului în raporturile dintre comitent și comisionar _____	418
5.1.1. Obligațiile comisionarului _____	418
5.1.2. Obligațiile comitentului _____	420
5.2. Efectele executării contractului de comision față de terți _____	421
§6. Încetarea contractului de comision _____	422
<i>Secțiunea a 7-a. Contractul de consignație</i> _____	423
§1. Reglementarea, noțiunea, forma și proba contractului de consignație _____	423
§2. Părțile contractului de consignație _____	424
§3. Obiectul contractului _____	424
§4. Efectele contractului de consignație _____	424
4.1. Obligațiile consignatarului _____	424
4.1.1. Predarea bunurilor mobile ce urmează a fi vândute _____	424
4.1.2. Plata remunerației convenite consignatarului _____	425
4.1.3. Restituirea cheltuielilor făcute de consignatar _____	426
4.2. Obligațiile consignatarului _____	427
4.2.1. Păstrarea și asigurarea bunurilor _____	427
4.2.2. Executarea mandatului dat de consignatar _____	428

4.2.3. Obligația de a da socoteală consignantului asupra îndeplinirii mandatului său _____	429
§5. Încetarea contractului de consignație _____	429
<i>Secțiunea a 8-a. Contractul de agenție</i> _____	430
§1. Noțiune și reglementare _____	430
§2. Caracterele juridice și particularitățile contractului de agenție _____	430
2.1. Exclusivitatea _____	431
2.2. Clauza de neconcurență _____	431
§3. Forma și proba contractului de agenție _____	432
§4. Deosebirile dintre contractul de agenție și contractul de mandat și comision _____	433
§5. Părțile contractului _____	433
§6. Efectele contractului de agenție _____	434
6.1. Efectele contractului în raporturile dintre agent și comitent _____	434
6.1.1. Obligațiile agentului _____	434
6.1.2. Obligațiile comitentului _____	436
6.2. Efectele față de terți _____	438
§7. Încetarea contractului de agenție _____	438
7.1. Cazurile de încetare a contractului de agenție _____	439
7.1.1. Expirarea termenului _____	439
7.1.2. Denunțarea unilaterală _____	439
7.1.3. Rezilierea contractului _____	439
7.2. Remunerații și despăgubiri datorate încetării contractului _____	440
7.2.1. Comisioanele _____	440
7.2.2. Indemnizațiile _____	440
7.2.3. Despăgubirile _____	441
<i>Secțiunea a 9-a. Contractul de franciză</i> _____	441
§1. Reglementare, noțiune și caractere juridice _____	441
§2. Părțile și obiectul francizei _____	442
§3. Independența părților _____	443
§4. Diferite tipuri de franciză _____	444
4.1. Franciza de producție sau industrială _____	444
4.2. Franciza de servicii _____	444
4.3. Franciza de distribuție _____	445
4.4. Master franchise _____	445
§5. Încheierea contractului _____	445
5.1. Etapa precontractuală _____	446
5.2. Cuprinsul contractului de franciză _____	447
5.2.1. Obiectul contractului _____	447
5.2.2. Drepturile și obligațiile părților _____	447
5.2.3. Condițiile financiare _____	448
5.2.4. Durata contractului _____	448
5.2.5. Condițiile de modificare, prelungire și reziliere _____	448
§6. Efectele contractului de franciză _____	448
6.1. Obligațiile francizorului _____	448
6.1.1. Transmiterea know-how-ului _____	449
6.1.2. Transmiterea dreptului de utilizare a semnelor distinctive ale francizorului _____	449

6.1.3. Asistența tehnică și/sau comercială _____	449
6.1.4. Obligația de aprovizionare _____	450
6.1.5. Exclusivitatea teritorială _____	450
6.2. Obligațiile beneficiarului _____	451
6.2.1. Păstrarea secretului know-how-ului _____	451
6.2.2. Plata taxelor și redevențelor _____	451
6.2.3. Obligația de neconcurență _____	452
§7. Încetarea contractului de franciză _____	452
<i>Secțiunea a 10-a. Contractul de leasing</i> _____	453
§1. Noțiune și reglementare _____	453
§2. Caracterele juridice ale contractului de leasing _____	453
§3. Părțile contractului de leasing _____	455
3.1. Finanțatorul/locatorul _____	455
3.2. Locatarul/utilizatorul _____	456
§4. Delimitarea contractului de leasing _____	456
4.1. Operațiunea de leasing și contractul de leasing _____	456
4.2. Delimitarea contractului de leasing de alte contracte _____	457
§5. Categoriile de leasing _____	457
5.1. Leasing financiar și leasing operațional _____	457
5.2. Leasing mobilier și leasing imobiliar _____	458
5.3. Forme speciale de leasing _____	459
5.3.1. Contractul de <i>lease-back</i> _____	459
5.3.2. Leasingul comun _____	459
5.3.3. Subleasingul (sublocățiunea în regim de leasing) _____	460
§6. Obiectul contractului de leasing _____	460
§7. Conținutul contractului _____	461
7.1. Elementele obligatorii ale contractului de leasing _____	461
7.2. Cuprinsul contractului de leasing _____	463
§8. Efectele contractului de leasing _____	464
8.1. Obligațiile finanțatorului/locatorului _____	464
8.1.1. Respectarea dreptului utilizatorului de a-și alege furnizorul _____	464
8.1.2. Contractarea bunului cu furnizorul și dobândirea dreptului definitiv de utilizare asupra programelor de calculator _____	464
8.1.3. Transmiterea tuturor drepturilor asupra bunului către utilizator, cu excepția dreptului de dispoziție _____	464
8.1.4. Respectarea dreptului de opțiune al utilizatorului _____	465
8.1.5. Garantarea folosinței liniștite a bunului dat în leasing _____	466
8.1.6. Încheierea unei polițe de asigurare asupra bunului dat în leasing _____	467
8.2. Obligațiile utilizatorului _____	468
8.2.1. Efectuarea recepției și primirea bunului _____	468
8.2.2. Exploatarea bunului potrivit instrucțiunilor furnizorului _____	469
8.2.3. Interdicția grevării bunului cu sarcini _____	469
8.2.4. Plata ratelor de leasing și a costurilor accesorii acestora _____	469
8.2.5. Suportarea cheltuielilor de întreținere și a riscului pieririi bunului _____	470
8.2.6. Încunoștințarea finanțatorului despre orice tulburare a dreptului de proprietate asupra bunului _____	471

8.2.7. Restituirea bunului _____	471
§9. Încetarea contractului de leasing _____	472
9.1. Refuzul utilizatorului de a primi bunul _____	472
9.2. Insolvența sau dizolvarea și lichidarea unei părți _____	472
9.3. Desființarea titlului asupra bunului _____	472
9.4. Neplata ratei de leasing _____	473
<i>Secțiunea a 11-a. Contractul de asociere în participație</i> _____	473
§1. Noțiune și reglementare _____	473
§2. Particularitățile contractului de asociere în participație _____	474
§3. Caracterele juridice _____	476
§4. Delimitarea asocierii în participație de alte instituții juridice. Asocierea în participație și societatea reglementată de Legea nr. 31/1990 _____	476
§5. Principiile asocierii în participație _____	477
5.1. Principiul independenței juridice și comerciale a fiecărui asociat _____	477
5.2. Principiul reciprocității asistenței manageriale, juridice, de marketing și comerciale _____	478
5.3. Principiul priorității operațiunilor specifice asocierii în participație _____	478
§6. Părțile contractului de asociere în participație _____	478
§7. Efectele contractului de asociere în participație în raporturile dintre asociați și față de terți _____	479
7.1. Efectele contractului în raporturile dintre asociați _____	479
7.1.1. Aportul la asociere _____	479
7.1.2. Împărțirea beneficiilor și suportarea pierderilor _____	480
7.2. Efectele juridice ale asocierii în participație față de terți _____	481
§8. Încetarea contractului _____	481
<i>Secțiunea a 12-a. Contractul de factoring</i> _____	482
§1. Noțiune și reglementare _____	482
§2. Caractere juridice _____	482
§3. Formele factoringului _____	483
3.1. Factoringul cu regres _____	483
3.2. Factoringul fără regres _____	484
3.3. Factoringul la scadență _____	484
§4. Forma contractului de factoring _____	484
§5. Părțile contractului _____	484
5.1. Aderentul _____	484
5.2. Factorul _____	485
5.3. Debitorul cedat _____	485
§6. Obiectul contractului _____	485
§7. Efectele contractului de factoring _____	486
7.1. Obligațiile aderentului _____	486
7.1.1. Obligația de transmitere a creanțelor _____	486
7.1.2. Obligația de garanție a creanțelor _____	486
7.1.3. Obligația de notificare a debitorului cedat _____	487
7.2. Obligațiile factorului _____	488
7.2.1. Finanțarea prin plata către aderent a prețului facturilor acceptate _____	488

7.2.2. Suportarea riscului de neplată a debitorului cedat	489
7.2.3. Încasarea creanțelor de la debitorii cedați	489
§8. Raporturile dintre debitorul cedat și părțile contractului de factoring	490
8.1. Raporturile dintre debitorul cedat și aderent	490
8.2. Raporturile dintre debitorul cedat și societatea de factoring	490
§9. Delimitarea contractului de factoring de alte instituții juridice	491
9.1. Cesiunea de creanță	491
9.2. Subrogația în drepturile creditorului	492
9.3. Scontarea	492
§10. Încetarea contractului	492
<i>Secțiunea a 13-a. Contractul de transport</i>	493
§1. Noțiuni generale	493
1.1. Noțiune și reglementare	493
1.2. Părțile contractului	493
1.3. Forma și proba contractului de transport	493
1.4. Modalități de transport	494
1.5. Încetarea contractului de transport	494
§2. Contractul de transport de bunuri	494
2.1. Documentele de transport	494
2.2. Efectele contractului de transport de bunuri	496
2.2.1. Obligațiile transportatorului	496
2.2.1.1. Obligația de a efectua transportul	496
2.2.1.2. Obligația de predare a bunurilor transportate	498
2.2.1.3. Răspunderea transportatorului pentru prejudiciile cauzate	499
2.2.2. Obligațiile expeditorului	502
2.2.2.1. Predarea bunurilor și a documentelor de transport	502
2.2.2.2. Ambalajul bunurilor transportate	503
2.2.2.3. Plata prețului, a cheltuielilor privind transportul și despăgubirea transportatorului	503
2.2.3. Obligațiile destinatarului	504
2.2.3.1. Constatarea stării bunului	504
2.2.3.2. Plata sumelor datorate transportatorului	504
§3. Contractul de transport de persoane și bagaje	505
3.1. Conținutul obligației de a transporta	505
3.2. Obligații ale părților	506
3.3. Răspunderea pentru persoana călătorului	506
3.4. Răspunderea pentru bagaje și alte bunuri	506
3.5. Transportul succesiv sau combinat	507
3.6. Cedarea drepturilor călătorului	507
<i>Secțiunea a 14-a. Contractul de expediție</i>	507
§1. Noțiune și reglementare	507
§2. Efectele contractului de expediție	508
2.1. Obligațiile expeditorului	508
2.1.1. Încheierea contractului de transport și respectarea instrucțiunilor comitentului privind transportul	508
2.1.2. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate	509

2.2. Obligațiile comitentului _____	509
2.2.1. Plata comisionului _____	510
2.2.2. Despăgubirea transportatorului _____	510
2.3. Prescripția în raporturile juridice de expediție _____	510
2.4. Încetarea contractului de expediție _____	511
<b>Secțiunea a 15-a. Contractul de antrepriză _____</b>	<b>511</b>
§1. Noțiune și particularități _____	511
§2. Caractere juridice _____	512
§3. Condiții de validitate _____	513
3.1. Capacitatea _____	514
3.2. Obiectul antreprizei _____	514
3.3. Consimțământul _____	515
§4. Efectele contractului de antrepriză _____	516
4.1. Obligațiile antreprenorului _____	516
4.1.1. Obligația de a executa lucrarea sau de a presta serviciul _____	516
4.1.2. Obligația de garanție pentru vicii ascunse _____	518
4.1.3. Obligația de informare și de predare a documentației _____	519
4.2. Obligațiile beneficiarului _____	520
4.2.1. Obligația de plată a prețului _____	520
4.2.2. Obligația de a recepționa lucrarea _____	522
§5. Încetarea contractului de antrepriză _____	524
5.1. Decesul beneficiarului _____	524
5.2. Decesul antreprenorului _____	524
5.3. Rezoluțiunea sau rezilierea contractului imputabilă antreprenorului _____	525
5.4. Rezoluțiunea sau rezilierea contractului imputabilă beneficiarului _____	526
§6. Subantrepriza _____	526
§7. Acțiunea directă a lucrătorilor _____	527
§8. Particularitățile antreprizei pentru lucrări de construcții _____	528
8.1. Noțiune și reglementare _____	528
8.2. Eliberarea autorizației de construire _____	528
8.3. Obligațiile părților în cadrul contractului _____	529
8.4. Răspunderea pentru vicii _____	531
<b>CAPITOLUL IX. TITLURILE DE CREDIT _____</b>	<b>533</b>
<i>Secțiunea 1. Noțiunea, caracterele juridice și clasificarea titlurilor de credit _____</i>	<i>533</i>
§1. Precizări prealabile _____	533
§2. Caracterele titlurilor de credit _____	534
§3. Clasificarea titlurilor de credit _____	535
<i>Secțiunea a 2-a. Cambia _____</i>	<i>536</i>
§1. Noțiunea și caracterele cambiei _____	536
§2. Cuprinsul cambiei _____	538
2.1. Mențiunile obligatorii ale cambiei _____	538
2.2. Mențiunile facultative ale cambiei _____	541
2.2.1. Mențiuni care influențează obligația cambială _____	541
2.2.2. Mențiuni care nu au niciun efect asupra obligației cambiale _____	541

2.2.3. Clauze considerate nescrise în cambie	541
2.2.4. Mențiuni care atrag nulitatea obligației cambiale	542
2.3. Consecințele lipsei mențiunilor obligatorii ale cambiei	542
2.4. Cambia în alb	542
§3. Girul cambiei	543
3.1. Noțiune	543
3.2. Condițiile de validitate a girului	543
3.2.1. Condițiile de fond ale girului	543
3.2.2. Condițiile de formă ale girului	543
3.2.3. Girul în alb	544
3.3. Efectele transmiterii cambiei prin gir	544
3.3.1. Efectul translativ al girului	544
3.3.2. Efectul de garanție al girului	545
3.3.3. Efectul de legitimare al girului	545
§4. Avalul cambiei	545
4.1. Noțiune	545
4.2. Condițiile de valabilitate ale avalului	546
4.2.1. Condițiile de fond ale avalului	546
4.2.2. Condițiile de formă ale avalului	546
4.3. Efectele avalului	547
4.3.1. Obligațiile avalistului	547
4.3.2. Drepturile avalistului	547
§5. Acceptarea cambiei de către tras	547
5.1. Noțiune	547
5.2. Prezentarea cambiei pentru acceptare	548
5.3. Condițiile acceptării cambiei	548
5.4. Efectele acceptării cambiei de către tras	549
5.5. Acceptarea cambiei de către alte persoane	549
5.5.1. Indicatul la nevoie	549
5.5.2. Intervenientul pentru onoare	549
5.5.3. Efectele acceptării cambiei de către indicatul la nevoie sau intervenientul pentru onoare	550
§6. Plata cambiei	550
6.1. Noțiuni generale	550
6.2. Consecințele neplății cambiei	553
6.2.1. Acțiunile cambiale	553
6.2.1.1. Acțiunile directe	553
6.2.1.2. Acțiunile de regres	553
6.2.1.2.1. Condițiile exercitării acțiunilor de regres	553
6.2.1.2.2. Obiectul acțiunii de regres	554
6.2.1.2.3. Decăderea din dreptul la acțiunea de regres	555
6.2.1.2.4. Ineficacitatea acțiunilor cambiale și de regres	555
6.2.1.2.5. Exercițarea acțiunilor de regres înainte de scadența cambiei	555
6.2.1.3. Executarea cambială	556
6.2.1.4. Prescripția acțiunilor cambiale	557
6.2.2. Acțiunile extracambiale	557
6.2.2.1. Acțiunea causală	557
6.2.2.2. Acțiunea de îmbogățire fără justă cauză	558

<i>Secțiunea a 3-a. Biletul la ordin</i>	559
§1. Noțiunea și caracterele biletului la ordin	559
§2. Cuprinsul biletului la ordin	560
2.1. Mențiunile obligatorii ale biletului la ordin	560
2.2. Consecințele nerespectării mențiunilor obligatorii ale biletului la ordin	562
2.3. Biletul la ordin în alb	562
§3. Girul biletului la ordin	564
§4. Avalul biletului la ordin	564
§5. Plata biletului la ordin	564
§6. Executarea silită a biletului la ordin	565
<i>Secțiunea a 4-a. Cecul</i>	568
§1. Noțiunea, reglementarea și particularitățile cecului	568
§2. Condiții speciale privind emiterea cecului	568
§3. Cuprinsul cecului	569
3.1. Mențiunile obligatorii ale cecului	569
3.2. Consecințele nerespectării condițiilor privind mențiunile obligatorii ale cecului	570
§4. Transmiterea cecului	570
§5. Avalul cecului	571
§6. Plata cecului	571
6.1. Noțiuni generale	571
6.2. Consecințele neplății cecului	572
§7. Executarea cecului	573
<i>Secțiunea a 5-a. Incidenta bancară</i>	573
§1. Considerații introductive	573
§2. Centrala Incidentelor de Plăți	574
§3. Structura Centralei Incidentelor de Plăți	574
§4. Noțiunea și caracteristicile incidentelor bancare	574
§5. Interdicția bancară	576
§6. Persoanele obligate să furnizeze informații aferente incidentelor de plăți la C.I.P.	576
§7. Transmiterea și înregistrarea informației privind incidentele de plăți	577

## **CAPITOLUL X. REGIMUL JURIDIC APLICABIL PROFESIONIȘTILOR COMERCIANȚI AFLAȚI ÎN DIFICULTATE FINANCIARĂ**

<i>Secțiunea 1. Concordatul preventiv și acordul de restructurare</i>	581
§1. Noțiunea și domeniul de aplicare	581
§2. Scopul concordatului preventiv și al acordului de restructurare	583
§3. Organele care aplică procedurile specifice acordului de restructurare și concordatului preventiv	584
§4. Acordul de restructurare	584
4.1. Precizări prealabile	584
4.2. Desemnarea administratorului de restructurare	585
4.3. Conținutul și principalele particularități ale procedurii acordului de restructurare	585
4.4. Efectele confirmării acordului de restructurare	586

4.5. Închiderea procedurii acordului de restructurare	587
§5. Concordatul preventiv	587
5.1. Precizări prealabile	587
5.2. Beneficiarii procedurii	588
5.3. Participanții la procedura concordatului preventiv	588
5.3.1. Judecătorul-sindic	588
5.3.2. Administratorul concordatar	589
5.4. Deschiderea procedurii concordatului	589
5.4.1. Precizări prealabile	589
5.4.2. Efectele deschiderii procedurii concordatului preventiv	590
5.5. Elaborarea planului de restructurare	591
5.6. Negocierea și votarea planului de restructurare	591
5.7. Omologarea planului de restructurare	592
5.8. Efectele juridice ale omologării planului de restructurare	593
5.9. Închiderea concordatului preventiv	594
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura insolvenței</i>	595
§1. Noțiuni introductive	595
§2. Noțiunea, domeniul de aplicare, principiile și caracterele procedurii insolvenței	596
2.1. Noțiunea, domeniul de aplicare și reglementarea procedurii insolvenței	596
2.2. Principiile procedurii insolvenței	598
2.3. Scopul, căile și modalitățile de realizare	599
2.4. Caracterele procedurii insolvenței	601
§3. Condițiile aplicării procedurii insolvenței	601
3.1. Debitorul să facă parte din categoriile de entități cărora li se aplică procedura insolvenței	602
3.1.1. Categoriile de debitori cărora li se aplică procedura generală	602
3.1.1.1. Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990	602
3.1.1.2. Regiile autonome și companiile naționale	603
3.1.1.3. Societățile cooperatiste	603
3.1.1.4. Organizațiile cooperatiste	603
3.1.1.5. Societățile agricole	604
3.1.1.6. Grupurile de interes economic	604
3.1.1.7. Asociațiile și fundațiile	604
3.1.1.8. Organizațiile patronale și organizațiile sindicale	604
3.1.1.9. Debitori exceptați de la aplicarea procedurii generale	605
3.1.2. Categoriile de debitori supuși procedurii simplificate	605
3.1.2.1. Reglementare	605
3.1.2.2. Profesioniștii comercianți persoane fizice	606
3.1.2.3. Întreprinderile familiale	606
3.1.2.4. Profesioniștii titulari ai întreprinderilor privind profesiile liberale	606
3.2. Insolvența debitorului	606
3.2.1. Noțiunea de insolvență	606
3.2.2. Delimitarea insolvenței de insolvabilitatea debitorului	608
3.2.3. Dovada insolvenței debitorului	608

§4. Participanții la procedura insolvenței _____	609
4.1. Organele care aplică procedura insolvenței _____	609
4.1.1. Instanțele judecătorești _____	609
4.1.1.1. Tribunalul _____	609
4.1.1.2. Curtea de apel _____	610
4.1.2. Judecătorul-sindic _____	610
4.1.3. Administratorul judiciar _____	613
4.1.4. Lichidatorul _____	616
4.2. Alți participanți la procedura insolvenței _____	617
4.2.1. Adunarea creditorilor _____	617
4.2.2. Comitetul creditorilor _____	619
4.2.3. Administratorul special _____	620
§5. Deschiderea procedurii insolvenței _____	621
5.1. Cererea debitorului _____	622
5.1.1. Noțiuni generale _____	622
5.1.2. Condițiile cererii debitorului _____	622
5.1.3. Obiectul cererii debitorului _____	623
5.1.4. Anexele cererii _____	623
5.1.5. Soluționarea cererii debitorului _____	625
5.1.6. Opoziția creditorilor _____	625
5.2. Cererea creditorilor _____	626
5.2.1. Noțiuni generale _____	626
5.2.2. Condițiile cererii creditorilor _____	626
5.2.3. Cuprinsul cererii creditorilor _____	626
5.2.4. Obiectul cererii creditorilor _____	627
5.2.5. Conexarea cererilor _____	627
5.2.6. Soluționarea cererii creditorilor _____	627
5.3. Efectele deschiderii procedurii insolvenței _____	628
5.3.1. Ridicarea dreptului debitorului de a-și administra averea _____	628
5.3.2. Suspendarea acțiunilor judiciare, extrajudiciare și a măsurilor de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra debitorului sau a bunurilor sale _____	629
5.3.3. Suspendarea cursului prescripției acțiunilor de realizare a creanțelor împotriva debitorului _____	630
5.3.4. Suspendarea curgerii dobânzilor, majorărilor și penalităților _____	630
5.3.5. Suspendarea tranzacționării pe piețele reglementate a acțiunilor emise de debitor _____	630
§6. Regimul actelor juridice anterioare deschiderii procedurii _____	631
6.1. Cadru general _____	631
6.2. Acte sau operațiuni pentru care se poate cere anularea _____	632
6.2.1. Acte și operațiuni pentru care legea instituie o prezumție relativă de fraudă în dauna creditorilor _____	632
6.2.2. Acte juridice privind constituirea sau transmiterea de drepturi patrimoniale _____	633
6.3. Efectele anulării actelor juridice _____	633
6.4. Acțiunea în anulare împotriva terțului subdobânditor _____	634
6.5. Contractele aflate în curs de executare _____	634
6.5.1. Precizări prealabile _____	634

6.5.2. Regimul juridic al actelor aflate în curs de derulare _____	635
§7. Primele măsuri _____	638
7.1. Noțiuni generale _____	638
7.2. Notificarea deschiderii procedurii și a primelor măsuri _____	638
7.3. Declararea creanțelor creditorilor _____	639
7.3.1. Cererea de admitere a creanțelor _____	639
7.3.2. Verificarea creanțelor și întocmirea tabelului preliminar _____	639
7.3.3. Contestarea creanțelor creditorilor _____	640
7.3.4. Înregistrarea și afișarea tabelului definitiv al creanțelor _____	640
7.4. Rapoartele administratorului judiciar privind situația debitorului _____	640
7.4.1. Precizări prealabile _____	640
7.4.2. Primul raport al administratorului judiciar _____	641
7.4.3. Al doilea raport al administratorului judiciar _____	641
§8. Reorganizarea judiciară _____	642
8.1. Noțiuni introductive _____	642
8.2. Planul de reorganizare _____	642
8.2.1. Noțiune _____	642
8.2.2. Elaborarea planului _____	642
8.2.2.1. Debitorul _____	642
8.2.2.2. Administratorul judiciar _____	643
8.2.2.3. Creditorii _____	643
8.2.3. Obiectul și cuprinsul planului _____	643
8.2.4. Publicitatea și votarea planului _____	644
8.2.5. Confirmarea planului de către judecătorul-sindic _____	644
8.2.6. Executarea planului de reorganizare _____	645
§9. Falimentul _____	646
9.1. Noțiune _____	646
9.2. Cazurile de aplicare a procedurii falimentului _____	646
9.3. Măsurile dispuse de judecătorul-sindic _____	646
9.4. Notificarea intrării debitorului în procedura falimentului _____	647
9.4.1. Notificarea în cadrul procedurii generale _____	647
9.4.2. Notificarea intrării debitorului în faliment în cadrul procedurii simplificate _____	648
9.5. Declararea creanțelor în procedura falimentului _____	648
9.6. Lichidarea averii debitorului _____	648
9.6.1. Inventarierea averii debitorului _____	648
9.6.2. Efectuarea lichidării bunurilor din averea debitorului _____	649
9.6.3. Distribuirea sumelor realizate în urma lichidării _____	650
9.6.4. Ordinea plății creanțelor _____	651
9.6.5. Provizionarea unor sume de bani _____	652
9.6.6. Raportul final al lichidării _____	652
§10. Închiderea procedurii insolvenței _____	653
10.1. Cazurile de închidere a procedurii insolvenței _____	653
10.1.1. Lipsa bunurilor _____	653
10.1.2. Nedepunerea cererilor de admitere a creanțelor _____	653
10.1.3. Îndeplinirea obligațiilor din planul de reorganizare _____	653

10.1.4. Creditorii înscrși în tabelul definitiv al creanțelor primesc sumele ce li se datorează în perioada de observație sau renunță la judecată în perioada de observație _____	654
10.1.5. Închiderea procedurii de faliment _____	654
10.2. Efectele închiderii procedurii insolvenței _____	654
10.2.1. Descărcarea participanților de îndatoririle și responsabilitățile lor _____	654
10.2.2. Descărcarea debitorului de obligațiile anterioare _____	655
§11. Răspunderea persoanelor care au contribuit la starea de insolvență a debitorului _____	655
11.1. Noțiuni introductive _____	655
11.2. Persoanele obligate să răspundă _____	656
11.3. Condițiile răspunderii _____	657
11.3.1. Acțiunea în răspundere _____	657
11.3.2. Faptele care angajează răspunderea _____	657
11.3.3. Întinderea răspunderii _____	662
11.3.4. Efectele răspunderii persoanelor care au contribuit la starea de insolvență _____	662
<i>Secțiunea a 3-a. Grupul de societăți</i> _____	663
§1. Contextul reglementării _____	663
§2. Noțiune și domeniul de reglementare _____	664
§3. Participanții la procedură _____	665
3.1. Tribunalul competent _____	665
3.2. Judecătorul-sindic _____	665
3.3. Administratorul judiciar _____	666
3.4. Comitetul creditorilor _____	666
3.5. Administratorul special _____	666
§4. Deschiderea și derularea procedurii _____	666
4.1. Deschiderea procedurii _____	666
4.2. Creanțele membrilor grupului _____	667
4.3. Acțiunile în anularea constituirilor ori transferului de drepturi patrimoniale _____	667
4.4. Împrumuturi intra-grup _____	668
4.5. Reorganizarea _____	668
<i>Secțiunea a 4-a. Insolvența transfrontalieră</i> _____	668
<i>Secțiunea a 5-a. Insolvența persoanei fizice</i> ( <i>prezentare generală</i> ) _____	669
<b>BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ</b> _____	<b>673</b>

## Secțiunea a 7-a. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale

### Subsecțiunea 1. Noțiuni introductive

Dizolvarea și lichidarea societăților constituie procedura prin care se realizează încetarea existenței societăților reglementate de Legea nr. 31/1990<sup>[1]</sup>. Am văzut în cele de mai sus că societatea se poate constitui pentru o durată determinată sau pentru o perioadă nedeterminată în timp. În ambele cazuri, însă, pot surveni diferite cauze de încetare a existenței societății, reglementate de lege, prevăzute în actul constitutiv sau stabilite de către instanța de judecată sau de adunarea generală a asociaților. Încetarea existenței societății se realizează, așadar, prin dizolvarea și lichidarea acesteia. Rezultă că încetarea existenței unei societăți presupune parcurgerea a două faze: dizolvarea societății și lichidarea societății.

**Faza dizolvării societății** cuprinde anumite operațiuni care declanșează și pregătesc încetarea existenței societății, cu păstrarea personalității juridice, dar cu interdicția de a întreprinde acțiuni comerciale noi.

**Faza lichidării societății** cuprinde acele operațiuni de lichidare a patrimoniului societății care privesc plata creditorilor și împărțirea soldului între asociați<sup>[2]</sup>. În faza lichidării, societatea își păstrează personalitatea juridică, dar nu poate efectua decât operațiuni de lichidare a patrimoniului societății.

Potrivit art. 235 alin. (1), în societățile în nume colectiv, în comandită simplă și în cele cu răspundere limitată, asociații pot hotărî, o dată cu dizolvarea, cu cvorumul și majoritatea prevăzute pentru modificarea actului constitutiv, și modul de lichidare a societății, atunci când sunt de acord cu privire la repartizarea și lichidarea patrimoniului societății și când asigură stingerea pasivului sau regularizarea lui în acord cu creditorii. După cum se observă, similar constituirii și funcționării, voința asociaților joacă un rol însemnat și în privința încetării existenței societății prin dizolvare și lichidare.

### Subsecțiunea a 2-a. Dizolvarea societăților comerciale

Dizolvarea societății poate fi hotărâtă de adunarea asociaților ori de instanța judecătorească. În mod excepțional, dizolvarea societății se produce în temeiul legii, în cazul expirării duratei de funcționare. Așa cum s-a menționat în doctrina juridică<sup>[3]</sup>, întrucât operațiunile specifice dizolvării au numai rolul de a declanșa procesul de încetare a existenței comerciale, înseamnă că dizolvarea nu afectează personalitatea juridică a societății. Păstrarea perso-

---

[1] Pentru o analiză aprofundată a dizolvării și lichidării societăților comerciale, a se vedea ST.D. CĂRPENARU, S. DAVID, GH. PIPEREA, *op. cit.*, p. 779 și urm.; I. SCHIAU, T. PRESCURE, *op. cit.*, p. 721 și urm.; a se vedea și O. CĂPĂȚÎNĂ, *op. cit.*, p. 212 și urm.; C.B. NASZ, *op. cit.*, p. 308 și urm.

[2] ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 271.

[3] *Idem*, p. 267; M.-L. BELU MAGDO, *op. cit.*, p. 216.

nalității juridice este indispensabilă pentru îndeplinirea celorlalte operațiuni care privesc lichidarea patrimoniului societății în cauză.

## **§1. Cauzele generale de dizolvare a societății reglementate de Legea nr. 31/1990**

Cauzele generale de dizolvare a societății sunt reglementate de art. 227-229 și art. 237 din Legea nr. 31/1990. Dispozițiile legale citate reglementează unele cauze de dizolvare generale și aplicabile tuturor societăților, dar și anumite cauze de dizolvare specifice unora dintre formele de societate<sup>[1]</sup>.

### **1.1. Trecerea timpului stabilit pentru durata societății**

Așa cum am arătat când ne-am ocupat de constituirea societății, una dintre clauzele actului constitutiv este cea privind „durata societății”. Când societatea este constituită pentru o perioadă determinată, aceasta se dizolvă la expirarea termenului stabilit pentru durata societății [art. 227 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 31/1990]. Așa cum am precizat<sup>[2]</sup>, dizolvarea societății, ca urmare a expirării termenului stabilit pentru durata acesteia, poate fi evitată prin prelungirea duratei societății, în condițiile art. 204 din Legea nr. 31/1990. Pentru acest caz, art. 227 alin. (2) prevede că asociații trebuie să fie consultați de către consiliul de administrație, respectiv de directorat, cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea duratei societății, cu privire la eventuala prelungire a acesteia. În lipsa unei asemenea consultări, la cererea oricărui dintre asociați, tribunalul poate dispune prin încheiere efectuarea unei consultări a asociaților în condițiile art. 119 alin. (3) din lege. Potrivit dispozițiilor art. 233 alin. (1) din lege, dizolvarea societății are ca efect deschiderea procedurii lichidării.

### **1.2. Imposibilitatea realizării obiectului de activitate sau realizarea acestuia**

În conformitate cu prevederile art. 227 alin. (1) lit. b), societatea se dizolvă în cazul imposibilității realizării obiectului de activitate sau realizarea acestuia. Doctrina de specialitate<sup>[3]</sup> și jurisprudența în materie au considerat drept cauze de imposibilitate a realizării obiectului unei societăți situații precum: ivirea între asociați a unor neînțelegeri grave, care fac imposibilă desfășurarea activității societății; lipsa mijloacelor financiare necesare desfășurării activității; absența voinței asociaților de a conlucra pentru desfășurarea activității societății.

De fapt, neînțelegerile dintre asociați reprezintă o cauză de dizolvare indirectă, deoarece, în realitate, acestea determină în mod direct și nemijlocit imposibilitatea adoptării deciziilor în adunările generale și doar în mod implicit imposibilitatea realizării obiectului de activitate. În realitate, sunt aproape inexistente situațiile în care asociații să nu se înțeleagă strict cu privire la opera-

---

[1] ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 273; M.-L. BELU MAGDO, *op. cit.*, p. 216; pentru o analiză detaliată a cauzelor de dizolvare a societăților, a se vedea C.M. LETEA, *Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale*, Ed. Hamangiu, București, 2008; I. SCHIAU, T. PRESCURE, *op. cit.*, 2024, p. 644 și urm.; S. BODU, *op. cit.*, p. 1196 și urm.

[2] A se vedea *supra*, p. 215.

[3] ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 274 și deciziile de practică judiciară acolo citate.

țiunile ce alcătuiesc obiectul de activitate, asemenea neînțelegeri fiind determinate cu precădere de alte cauze. Dizolvarea societății ca urmare a imposibilității realizării obiectului societății sau realizării acestuia are loc prin voința asociaților sau pe cale judecătorească, atunci când asociații nu se înțeleg.

Astfel cum anticipam în cele de mai sus, neînțelegerile grave dintre asociați pot viza desemnarea membrilor organelor de administrare și conducere ale societății, plata dividendelor, sau pot fi generate de acuzațiile reciproce de concurență neloială ori de încheierea unor contracte în fraudă societății etc.



În ceea ce privește neînțelegerile dintre asociați, ca motiv al dizolvării societății, Înalta Curte de Casație și Justiție a decis că, deși între asociați există grave neînțelegeri, pentru ca textul de lege (art. 227) să fie aplicabil, este necesară și existența celei de-a doua condiții, respectiv, ca aceste neînțelegeri dintre asociați să împiedice funcționarea societății, or *în cauză s-a dovedit că această condiție nu este îndeplinită*, cu atât mai mult cu cât, potrivit situației economico-financiare pe perioada 2007-2012, societatea a funcționat și a înregistrat profit<sup>[1]</sup>.

### 1.3. Declararea nulității societății

Acest caz de dizolvare a societății este reglementat de art. 227 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 31/1990. Așa cum am arătat și în cele anterioare<sup>[2]</sup>, nerespectarea cerințelor legale privind constituirea societății, reglementate de art. 56 din Legea nr. 31/1990, atrage nulitatea societății. Potrivit dispozițiilor art. 58 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, la data la care hotărârea judecătorească de declarare a nulității a devenit definitivă, societatea încetează fără efect retroactiv și intră în lichidare.



**Art. 56.** Nulitatea unei societăți înmatriculate în registrul comerțului poate fi declarată de tribunal numai atunci când:

- a) lipsește actul constitutiv sau nu a fost încheiat în formă autentică, în situațiile prevăzute de lege;
- b) toți fondatorii au fost, potrivit legii, incapabili, la data constituirii societății;
- c) obiectul de activitate al societății este ilicit sau contrar ordinii publice;
- d) lipsește încheierea registratorului de registrul comerțului de înmatriculare a societății;
- e) lipsește autorizarea legală administrativă de constituire a societății;
- f) actul constitutiv nu prevede denumirea societății, obiectul său de activitate, aporturile asociaților sau capitalul social subscris;
- g) s-au încălcat dispozițiile legale privind capitalul social minim, subscris și vărsat;
- h) nu s-a respectat numărul minim de asociați, prevăzut de lege.

Nulitatea nu poate fi declarată în cazul în care cauza ei, invocată în cererea de anulare, a fost înlăturată înainte de a se pune concluzii în fond la tribunal (art. 57 din Legea nr. 31/1990).

[1] I.C.C.J., s. a II-a civ., dec. nr. 935 din 7 martie 2013, [www.idrept.ro](http://www.idrept.ro).

[2] A se vedea, *supra*, p. 148 și urm.

Astfel, după cum se observă, suntem în prezența unei nulități exprese, iar față de caracterul reglementărilor ce alcătuiesc sediul materiei prezentei cauze de dizolvare, pare exclusă existența unor cauze de nulitate virtuală. Din perspectiva caracterului nulității, se constată că acest gen de nulitate are un regim mixt, prin aceea că nu poate fi constatată de către asociați, ci doar de instanța de judecată (particularitate specifică nulității absolute), însă poate fi acoperită până la închiderea dezbaterilor în fond la tribunal (specific nulității relative).

#### 1.4. Hotărârea adunării asociațiilor

Societatea se dizolvă prin hotărârea adunării generale a asociațiilor [art. 227 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 31/1990]. Dizolvarea și lichidarea societății prin hotărâre a adunării asociațiilor constituie expresia principiului libertății contractuale. Cum asociații sunt liberi să înființeze o societate, tot astfel ei pot decide și dizolvarea și lichidarea societății, în condițiile legii. Așa cum s-a precizat în literatura de specialitate<sup>[1]</sup>, asociații sunt liberi să aprecieze motivele de dizolvare a societății și tot astfel, atâta vreme cât norma nu impune alte condiții, asociații nu sunt obligați să motiveze dizolvarea și lichidarea societății cum, de altfel, nu sunt obligați nici când o înființează să menționeze rațiunile acestui demers. Potrivit art. 235 din Legea nr. 31/1990, în societățile în nume colectiv, în comandită simplă și în cele cu răspundere limitată, asociații pot hotărî, o dată cu dizolvarea, cu cvorumul și majoritatea prevăzute pentru modificarea actului constitutiv, și modul de lichidare a societății, atunci când sunt de acord cu privire la repartizarea și lichidarea patrimoniului societății și când asigură stingerea pasivului sau regularizarea lui în acord cu creditorii.



Unele instanțe au apreciat că în situația în care există obligații față de bugetul consolidat al statului, societatea nu poate hotărî odată cu dizolvarea și modul de lichidare al acesteia, nefiind îndeplinite condițiile art. 231 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, întrucât nu se asigură stingerea pasivului societății, fiind necesară, deci, desemnarea unui lichidator<sup>[2]</sup>. Prin votul unanim al asociațiilor se poate hotărî și asupra modului în care activele rămase după plata creditorilor vor fi împărțite între asociați, caz în care la cererea de radiere a societății se anexează și dovada îndeplinirii obligației de calculare, reținere și plată a impozitului pe venit din lichidarea societății, prevăzută la art. 97 alin. (5) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, respectiv a impozitului pe veniturile realizate de nerezidenți din lichidarea unui rezident, prevăzut la art. 223 alin. (1) lit. o) coroborat cu art. 224 din aceeași lege. În lipsa acordului unanim privind împărțirea bunurilor, va fi urmată procedura lichidării prevăzută de Legea nr. 31/1990 [art. 235 alin. (2)].

De asemenea, legea mai prevede (art. 231) faptul că în caz de dizolvare a societății prin hotărâre a asociațiilor, aceștia vor putea reveni, cu majoritatea

<sup>[1]</sup> ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 275; M.-L. BELU MAGDO, *op. cit.*, p. 217; I. SCHIAU, *op. cit.*, p. 221.

<sup>[2]</sup> Trib. Brașov, s. a II-a civ., cont. adm. și fisc., sent. civ. nr. 731/C din 26 iunie 2017, nepublicată.

cerută pentru modificarea actului constitutiv, asupra hotărârii luate, atât timp cât nu s-a făcut nicio repartitie din activ, noua hotărâre menționându-se în registrul comerțului și fiind supusă publicității în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, pe cheltuiala societății. Creditorii și orice parte interesată pot face opoziție la tribunal împotriva hotărârii, în condițiile legii.

### 1.5. Hotărârea tribunalului

Potrivit dispozițiilor art. 227 alin. (1) lit. e), societatea se dizolvă prin hotărârea tribunalului, la cererea oricărui asociat, pentru motive temeinice, precum neînțelegerile grave dintre asociați, care împiedică funcționarea societății<sup>[1]</sup>.

### 1.6. Falimentul societății

Societatea se dizolvă în cazul când este supusă falimentului în cadrul procedurii insolvenței [art. 227 lit. f) din Legea nr. 31/1990]. Falimentul este reglementat de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență<sup>[2]</sup>. În cadrul procedurii insolvenței, societatea poate fi supusă, după caz, reorganizării judiciare sau falimentului. Dacă societatea face obiectul procedurii generale a falimentului, patrimoniul societății este lichidat, în vederea satisfacerii creanțelor creditorilor, și, în consecință, societatea se dizolvă<sup>[3]</sup>. În acest caz, dizolvarea societății se pronunță de către judecătorul-sindic prin hotărârea prin care se decide intrarea în faliment [art. 145 alin. (2) din Legea nr. 85/2014].

### 1.7. Cazurile de dizolvare reglementate de art. 237-237<sup>2</sup> din Legea nr. 31/1990

Legea consacră câteva cazuri de dizolvare și lichidare cauzate fie de dispariția elementului *affectio societatis*, fie de constatarea unor neregularități în legătură cu organizarea și funcționarea societății.

#### 1.7.1. Lipsa organelor statutare ale societății sau imposibilitatea întrunirii acestora

Potrivit prevederilor art. 237 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 31/1990, societatea se dizolvă atunci când nu mai are organe statutare sau acestea nu se mai pot întruni. După cum se observă, textul are în vedere două ipoteze, respectiv (1) lipsa organelor statutare și (2) imposibilitatea întrunirii acestora. În cazul în care societatea nu mai are organe statutare (adunare generală, administratori, cenzori, auditori etc.), societatea nu mai poate funcționa și se impune încetarea existenței acesteia prin dizolvare și lichidare. Noțiunea de

---

<sup>[1]</sup> Pentru un studiu aprofundat asupra acestui caz de dizolvare, a se vedea L. SĂULEANU, *Cererea de dizolvare a societății în temeiul art. 227 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 31/1990. Întrunirea cumulativă a celor două condiții legale pentru a se dispune dizolvarea. Calea de atac împotriva hotărârii ce are ca obiect dizolvarea societății*, în P.R. nr. 4/2013.

<sup>[2]</sup> M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014.

<sup>[3]</sup> ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 275.

„lipsă a organelor statutare” cuprinde ipoteze precum: decesul, dizolvarea și lichidarea (cum este cazul societăților pe acțiuni unde în calitate de administrator poate fi desemnată și o persoană juridică [art. 153<sup>13</sup> alin. (2)], dispariția sau necunoașterea domiciliilor ori sediilor, după caz. Lipsa organelor statutare constituie și cauză de declarare a societății ca „inactivă”, în condițiile prevederilor art. 92 alin. (1) lit. f) C. proc. fisc., cu consecința pierderii dreptului de deducere a obligațiilor fiscale atât de către societatea inactivă, cât și de către partenerii cu care a derulat raporturi de afaceri.

### 1.7.2. Lipsa acționarilor/asociaților care au dispărut ori nu au domiciliul cunoscut ori reședința cunoscută

Societatea poate fi dizolvată în cazurile în care asociații au dispărut ori nu au domiciliul cunoscut sau reședința cunoscută [art. 237 alin. (1) lit. b)]. Nu trebuie neapărat să fie decedați sau dispăruți în sensul prevederilor art. 49 din Codul civil, căci nu rezultă din prevederea legală o astfel de condiție, fiind suficientă o simplă constatare de fapt. Această ipoteză se întâlnește mai ales în cazul societăților înființate de către cetățeni străini ori persoane juridice străine.

### 1.7.3. Neîndeplinirea condițiilor referitoare la sediul social

Societatea poate fi dizolvată în cazul în care nu mai sunt îndeplinite condițiile referitoare la sediul social, inclusiv ca urmare a expirării duratei actului care atestă dreptul de folosință asupra spațiului cu destinație de sediu social ori transferului dreptului de folosință sau de proprietate asupra spațiului cu destinație de sediu social [art. 237 alin. (1) lit. c), raportat la prevederile art. 237<sup>2</sup> alin. (1) lit. a) din Legea nr. 31/1990].



În practica judiciară s-a admis depunerea documentelor privind prelungirea sediului societății și în calea de atac și, astfel, instanța a respins cererea registrului comerțului de dizolvare a societății<sup>[1]</sup>.

Și această situație constituie cauză de declarare a societății ca „inactivă”, în condițiile art. 92 alin. (1) lit. g) C. proc. fisc., cu aceeași consecință a nerecunoașterii dreptului de deducere fiscală atât pentru societatea inactivă, cât și pentru operatorii economici cu care a derulat afaceri comerciale.

### 1.7.4. Încetarea activității societății sau rămânerea în starea de inactivitate temporară

Acest caz de dizolvare vizează societatea care și-a încetat activitatea sau nu a reluat activitatea după perioada de inactivitate temporară, anunțată organelor fiscale și înscrisă în registrul comerțului, perioadă care nu poate depăși 3 ani de la data înscrierii în registrul comerțului [art. 237<sup>2</sup> alin. (1) lit. b)].

[1] C.A. Cluj, s. a II-a civ., dec. nr. 80 din 7 februarie 2017, [www.rolii.ro](http://www.rolii.ro).



Cu privire la perioada de suspendare a activității societății, practica judiciară a statuat că, după o suspendare a activității pentru o perioadă de 3 ani, societatea are la dispoziție două opțiuni: fie reluarea activității în considerarea căreia aceasta a fost constituită, fie dizolvarea în condițiile art. 237 lit. c) din Legea nr. 31/1990. Astfel, este greșită interpretarea potrivit căreia ar putea exista mai multe suspendări succesive de câte trei ani ale activității unei societăți<sup>[1]</sup>.

Încetarea activității poate fi decisă de către asociați în cadrul adunării generale sau poate fi o stare de fapt, constatată de către organele fiscale, precum și de orice alte persoane ori entități interesate. În cazul în care inactivitatea se constată ca stare de fapt, practica judiciară a statuat că o astfel de stare trebuie să rezulte din probele prezentate de către organele ce o constată.



Faptul că o societate nu desfășoară activități specifice obiectului de activitate la sediul social nu reprezintă o dovadă în sensul că aceasta și-a încetat activitatea pentru a fi incidente dispozițiile art. 237 alin. (1) lit. c) teza I din Legea nr. 31/1990. Aceasta cu atât mai mult în situația în care încă de la înființarea societății s-a înregistrat declarația pe propria răspundere conform căreia societatea nu desfășoară activitățile prevăzute în actul constitutiv în spațiul destinat sediului social<sup>[2]</sup>.

### 1.7.5. Necompletarea capitalului social în condițiile legii

Acest caz de dizolvare este consacrat de art. 237 alin. (1) lit. e), care dispune că societatea se dizolvă în situația în care nu și-a completat capitalul social, în condițiile legii. Așa cum am mai arătat, societatea pe acțiuni se poate constitui și înmatricula în registrul comerțului dacă cel puțin 30% din capitalul social subscris este vărsat la data constituirii, urmând ca restul de capital să fie depus în termen de un an, respectiv 2 ani, în funcție de natura aporturilor (în numerar sau în natură), după caz. Tot astfel, societatea cu răspundere limitată se poate constitui și înmatricula în registrul comerțului dacă în termen de 3 luni de la înmatriculare varsă 30% din capitalul social, iar restul, identic societăților pe acțiuni, adică în termen de un an sau doi ani, în funcție de natura aporturilor rămase de depus/vărsat. În consecință, acest caz de dizolvare privește cel puțin două situații, una specială care vizează cele două forme juridice de societate (pe acțiuni și cu răspundere limitată) și una generală, aceea a scăderii activelor patrimoniale pe durata de existență a societății. Astfel, societatea comercială trebuie să dispună de active a căror valoare să fie cel puțin până la concurența capitalului social prevăzut de lege sau stabilit în actul constitutiv. Potrivit legii, organele de administrare și control ale societății sunt obligate să convoace adunarea generală care să hotărască, după caz, reducerea capitalului social, majorarea capitalului social sau dizolvarea societății. Dacă nu se realizează completarea capitalului social, mai ales pentru acele situații pentru care legea prevede un plafon minim al capitalului social, societatea se dizolvă.

<sup>[1]</sup> C.A. Bacău, dec. civ. nr. 21 din 4 martie 2014, idrept.ro.

<sup>[2]</sup> C.A. Galați, s. a II-a civ., dec. nr. 428 din 7 iunie 2013, în S.J. nr. 8/2014, p. 19.

## §2. Căile dizolvării societății reglementate de Legea nr. 31/1990

Așa cum se susține în literatura de specialitate<sup>[1]</sup>, dizolvarea societății se realizează pe trei căi: de drept, prin voința asociaților și pe cale judecătorească. Fiecare dintre aceste căi de dizolvare este supusă unor reguli speciale prevăzute de lege.

### 2.1. Dizolvarea de drept a societății

*De lege lata*, singurul caz de dizolvare de drept al societății îl reprezintă expirarea termenului fixat pentru durata societății. Într-o astfel de situație, dizolvarea se produce de plin drept (*ope legis*), fără să fie necesară vreo manifestare de voință a asociaților și nicio formalitate de publicitate. Nu este necesară nici o altă formalitate, deoarece terții au fost avizați despre durata limitată a societății încă din momentul constituirii prin publicarea principalelor date și informații în registrul comerțului.



În doctrina de specialitate<sup>[2]</sup> se susține că, dacă după data dizolvării, care este data expirării termenului stabilit pentru durata societății, societatea continuă să desfășoare activitate, societatea devine societate de fapt și va fi guvernată de regulile privind societatea în participație (art. 1949-1954 C. civ.). Potrivit art. 1931 C. civ., societatea este tacit prorogată atunci când, cu toate că durata sa a expirat, aceasta continuă să execute operațiunile sale, iar asociații continuă să inițieze operațiuni ce intră în obiectul său și să se comporte ca asociați. Prorogarea operează pe o durată de un an, continuând din an în an, de la data expirării duratei, dacă sunt îndeplinite aceleași condiții.

### 2.2. Dizolvarea societății prin voința asociaților

O altă cale de dizolvare a societăților o reprezintă dizolvarea prin voința asociaților. Voința asociaților trebuie exprimată în cadrul adunării generale, înscrierea și publicarea hotărârii urmând a se face conform art. 204 din Legea nr. 31/1990. Hotărârea privind dizolvarea se ia în cazul societăților pe acțiuni cu respectarea condițiilor de cворum prevăzute de lege pentru adunarea generală extraordinară, cu o majoritate de două treimi din drepturile de vot deținute de acționarii prezenți sau reprezentați (art. 115 din Legea nr. 31/1990), iar în cazul societăților cu răspundere limitată, potrivit art. 191-193 din Legea nr. 31/1990. După cum arătam, în conformitate cu prevederile art. 235 alin. (2), prin votul unanim al asociaților se poate hotărî și asupra modului în care activele rămase după plata creditorilor vor fi împărțite între asociați. În lipsa acordului unanim privind împărțirea bunurilor, va fi urmată procedura lichidării. Actul care constată hotărârea adunării generale privind dizolvarea se depune la oficiul registrului comerțului pentru a se menționa în registru, după care se publică în buletinul electronic al registrului comerțului.

[1] ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 277.

[2] *Ibidem*.



În temeiul dispozițiilor art. 61 din lege, creditorii sociali și orice persoane prejudiciate pot formula opoziție la hotărârea de dizolvare și radiere fără lichidare, prin care să solicite instanței să oblige, după caz, societatea sau asociații la repararea prejudiciului cauzat<sup>[1]</sup>. După cum se poate observa, legiuitorul nu a condiționat adoptarea unei hotărâri de dizolvare de existența sau inexistența unei datorii a societății față de creditorii, obiectul opoziției fiind repararea prejudiciului și nu desființarea hotărârii<sup>[2]</sup>.

### 2.3. Dizolvarea societății pe cale judecătorească

Potrivit dispozițiilor art. 227 alin. (1) lit. e), tribunalul poate dispune dizolvarea societății, la cererea fiecărui asociat, pentru motive temeinice, precum neînțelegerile grave dintre asociați, care împiedică funcționarea societății. Societatea comercială se va dizolva pe cale judecătorească și în cazurile prevăzute de art. 237 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, la cererea Oficiului Național al Registrului Comerțului. Lista societăților pentru care Oficiul Național al Registrului Comerțului urmează să formuleze acțiuni de dizolvare se afișează în Buletinul electronic al registrului comerțului, cu cel puțin 60 de zile calendaristice înainte, și se transmite Agenției Naționale de Administrare Fiscală [art. 237 alin. (2)].



În practica judiciară s-a decis că prevederile art. 237 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 consacră posibilitatea, iar nu obligația instanței de a pronunța dizolvarea, fapt ce denotă că judecătorul va analiza atât îndeplinirea condițiilor legale, cât și oportunitatea aplicării sancțiunii dizolvării societății. Interesul menținerii ființei societare primează, alături de ocrotirea acestuia, impunându-se și ocrotirea deopotrivă a altor persoane juridice cu care se presupune că societatea a cărei dizolvare s-a cerut a intrat în raporturi juridice, câtă vreme activitatea sa comercială nu a încetat, iar societatea reflectă voința de a continua activitatea și de a îndeplini obligațiile impuse de lege. Or, în acest context, nu mai apare ca justificată aplicarea sancțiunii dizolvării, de vreme ce publicitatea în registrul comerțului a actelor și faptelor din activitatea recurentei a fost îndeplinită<sup>[3]</sup>.

Hotărârea tribunalului prin care s-a pronunțat dizolvarea se comunică societății, oficiului registrului comerțului pentru înregistrarea mențiunii de dizolvare în registrul comerțului, Agenției Naționale de Administrare Fiscală – administrația județeană a finanțelor publice/administrația finanțelor publice a sectorului și se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului [art. 237 alin. (3)]. Orice persoană interesată poate face numai apel împotriva hotărârii de dizolvare, în termen de 30 de zile de la data publicării hotărârii în Buletinul electronic al registrului comerțului. Apelantul va depune o copie a apelului la oficiul registrului comerțului, pentru menționare în registrul comerțului. După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de dizolvare, Oficiul Național al

[1] C.A. Galați, s. a II-a civ., marit și fluv., dec. nr. 15 din 29 martie 2013, în S.J. nr. 8/2014, p. 17-18.

[2] Trib. Dolj, s. a II-a civ., sent. civ. nr. 31 din 6 februarie 2017, nepublicată.

[3] C.A. Cluj, s. a II-a civ., dec. nr. 1217 din 24 septembrie 2015, în S.J. nr. 4/2016, p. 11-12.

Registrului Comerțului, prin registrator, la cererea societății, a oricărei persoane interesate sau din oficiu, numește, prin încheiere, un lichidator înscris în Tabloul practicienilor în insolvență. Remunerarea lichidatorului se face din averea societății dizolvate sau, în lipsă, din fondul de lichidare, constituit potrivit legii. Remunerația lichidatorului este în quantum fix de 1.500 lei, decontul final al cheltuielilor efectuate de lichidator în legătură cu lichidarea societății urmând a se face, pentru situația în care nu există bunuri în averea societății dizolvate, de către Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România, la solicitarea lichidatorului [art. 237 alin. (6)]. Încheierile privind desemnarea lichidatorului se comunică electronic acestuia, se înregistrează în registrul comerțului și se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului. În exercitarea atribuțiilor sale de lichidare, lichidatorul este scutit de orice taxă, tarif, comision, taxă judiciară de timbru și altele asemenea. Dacă în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii de dizolvare nu s-a formulat nicio cerere de numire a lichidatorului, Oficiul Național al Registrului Comerțului sau orice persoană interesată poate solicita tribunalului radierea societății din registrul comerțului. Hotărârea tribunalului prin care s-a pronunțat radierea se comunică societății, oficiului registrului comerțului pentru radierea societății din registrul comerțului, Ministerului Finanțelor – Agenția Națională de Administrare Fiscală – administrația județeană a finanțelor publice/administrația finanțelor publice a sectorului și se publică, cu titlu gratuit, pe pagina de internet a Oficiului Național al Registrului Comerțului sau pe portalul de servicii on-line al acestuia.

Orice persoană interesată poate face numai apel împotriva hotărârii de dizolvare, în termen de 30 de zile de la data publicării hotărârii în Buletinul electronic al registrului comerțului. Apelantul va depune o copie a apelului la oficiul registrului comerțului, pentru menționare în registrul comerțului [art. 237 alin. (5)]. Vizualizarea hotărârilor de dizolvare și radiere și a rezoluțiilor de numire a lichidatorului, publicate în Buletinul electronic al registrului comerțului, se face cu titlu gratuit.

Dizolvarea societății se poate pronunța și de către registrator, prin încheiere, în condițiile art. 237<sup>2</sup> [nu mai sunt îndeplinite condițiile referitoare la sediul social, ca urmare a expirării duratei actului care atestă dreptul de folosință asupra spațiului cu destinație de sediu social ori transferului dreptului de folosință sau proprietate asupra spațiului cu destinație de sediu social; a încetat activitatea societății sau nu a fost reluată activitatea după perioada de inactivitate temporară, anunțată organelor fiscale și înscrisă în registrul comerțului, perioadă care nu poate depăși 3 ani de la data înscrierii în registrul comerțului; în cazul societăților cu durată determinată, la expirarea duratei menționate în actul constitutiv, dacă procedura prevăzută la art. 227 alin. (2) nu este îndeplinită].

### §3. Efectele dizolvării societății reglementate de Legea nr. 31/1990

Principalele efecte care se produc ca urmare a dizolvării societății sunt: deschiderea procedurii lichidării și interdicția unor operațiuni comerciale noi<sup>[1]</sup>. Se impune a fi reținut că dizolvarea nu are consecințe asupra personalității

[1] ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 280; a se vedea și I. SCHIAU, *op. cit.*, p. 229-230.

juridice a societății. Legea nr. 31/1990 stipulează în mod expres că societatea își păstrează personalitatea juridică pentru operațiunile lichidării, până la terminarea acesteia [art. 233 alin. (4)].

### 3.1. Deschiderea procedurii lichidării

Acest efect este reglementat de art. 233 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, potrivit căruia dizolvarea societății are ca efect deschiderea procedurii lichidării. Dizolvarea are loc fără lichidare în cazul fuziunii ori divizării totale a societății sau în alte cazuri prevăzute de lege. Prin urmare, cu excepțiile prevăzute de lege, dizolvarea atrage lichidarea patrimoniului societății în cauză.

### 3.2. Interdicția unor operațiuni comerciale noi

Potrivit dispozițiilor art. 233 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, din momentul dizolvării, directorii, administratorii, respectiv directoratul, nu mai pot întreprinde noi operațiuni. În caz contrar, aceștia sunt personal și solidar răspunzători pentru acțiunile întreprinse. Legea dispune că interdicția privind efectuarea de noi operațiuni se aplică din ziua expirării termenului fixat pentru durata societății ori de la data la care dizolvarea a fost hotărâtă de adunarea generală sau declarată prin sentință judecătorească [art. 233 alin. (3)]. Așadar, în conformitate cu normele legale de mai sus, de la data dizolvării, societatea nu mai poate exercita comerțul specific obiectului său de activitate, ci doar va finaliza operațiunile comerciale aflate în curs de derulare. Încălcarea acestei interdicții atrage răspunderea solidară a membrilor organelor de administrare și conducere ale societății<sup>[1]</sup>.

## Subsecțiunea a 3-a. Lichidarea societăților comerciale

Lichidarea societății constă într-un ansamblu de operațiuni care au ca scop finalizarea operațiunilor comerciale aflate în curs la data dizolvării societății, încasarea creanțelor societății, transformarea bunurilor societății în bani, plata datoriilor societății și împărțirea activului net între asociați<sup>[2]</sup>. Lichidarea societăților este o procedură extrajudiciară, instanța poate fi sesizată doar pentru soluționarea cererii de numire a lichidatorilor (art. 262 din Legea nr. 31/1990) și pentru soluționarea opoziției asupra situației financiare [art. 263 și art. 268 alin. (2) din lege].



În ceea ce privește exercitarea opoziției de către creditorii sociali ori de către alte persoane prejudiciate prin hotărârea de dizolvare și lichidare a societății, în temeiul art. 61 din lege, practica judiciară a hotărât că „opozitia la hotărârea A.G.A. (de dizolvare și lichidare – n.n.) nu este admisibilă pe motivul inexistenței unei posibilități de recuperare a creanței, câtă vreme, indiferent de temeiul invocat de asociați în vederea dizolvării societății, există

<sup>[1]</sup> Pentru mai multe detalii, a se vedea ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 280.

<sup>[2]</sup> ST.D. CĂRPENARU, *op. cit.*, 2016, p. 281; pentru detalii privind lichidarea, a se vedea și O. CĂPĂȚINĂ, *op. cit.*, p. 216 și urm.; I. SCHIAU, *op. cit.*, p. 231; pentru evocarea principalelor operațiuni privind lichidarea, a se vedea și L. TULEAȘCĂ, *op. cit.*, p. 369.